

Leiden 2020

Veiligheid in cijfers

BELEIDSONDERZOEK

Gemeente Leiden
071 - 516 5064
Postbus 9100, 2300 PC Leiden
info@leidenincijfers.nl
www.leidenincijfers.nl
serie statistiek 2020-13

Inhoud

Inleiding en leeswijzer	3
1 Veilige woon- en leefomgeving	7
1.1 Slachtofferschap van inwoners	7
1.2 Subjectieve veiligheid inwoners	13
1.3 Veiligheid bij bedrijven en winkelgebieden	17
1.4 Overlast	17
1.5 Veilig uitgaan	21
2 Jeugd en veiligheid.....	27
2.1 Overlastgevende jeugd	27
2.2 Jeugdcriminaliteit: HALT	28
3 Fysieke veiligheid	29
3.1 Brandveiligheid	29
3.2 Rampenbestrijding en externe veiligheid	31
4 Ondermijning	33
5 Bereidheid tot melding.....	35
6 Veiligheid in de stadsdelen en wijken	36
6.1 Veiligheid in stadsdelen	36
6.2 Veiligheid en leefbaarheid in wijken	38
7 Leiden vergeleken met de G40 en G4 gemeenten	46
Bijlage 1 Indicatoren programma Veiligheid (PB 2020)	51

Foto voorpagina: Monique Shaw

Inleiding en leeswijzer

In Leiden gaat het in grote lijnen goed met de leefbaarheid en veiligheid. Wel zijn voor het eerst in tien jaar de misdaadcijfers in Nederland en ook in Leiden gestegen. Deze stijging is vooral te wijten aan een toename van online fraude. De veiligheidssituatie in Leiden, bekeken door de bril van de gemeente, heeft echter vele facetten, die in deze uitgave zo veel mogelijk aan bod komen.

In 2017 hadden we voor het eerst te maken met het feit dat de frequentie van een groot landelijk onderzoek, de Veiligheidsmonitor, is gehalveerd van jaarlijks naar eens per twee jaar. Vandaar dat de meest recente cijfers uit de Veiligheidsmonitor op 2019 betrekking hebben, terwijl de cijfers met betrekking tot het jaar 2018 ontbreken.

Belangrijke bronnen: politiecijfers en Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor is een enquête onder burgers: hoe ervaren zij leefbaarheid en veiligheid? Sinds 2008 is een cijferreeks opgebouwd. In 2012 is er een trendbreuk geweest: zowel de vragenlijst als de methode zijn aangepast. Daarom worden wat betreft de Veiligheidsmonitor alleen cijfers van 2012 t/m 2019 weergegeven. Politiecijfers betreffen incidenten of misdrijven, voor zo ver bekend bij de politie. Afhankelijk van het soort gegeven is dit direct afkomstig van de politie-eenheid Den Haag dan wel via Statline (CBS). Hier zijn de meest recente cijfers uit 2019.

Andere bronnen zijn HALT, een organisatie die jongeren van 12 tot 18 jaar indien mogelijk een alternatieve straf aanbiedt om zo een strafblad te voorkomen en de klachtenlijn van de gemeente.

Stedenvergelijking

Indien relevant en mogelijk (nl. als de gegevens uit de Veiligheidsmonitor komen) is Leiden vergeleken met de groep steden die bekend staat onder de naam G40. Het G40-stedennetwerk is het netwerk van 40 (middel)grote steden in ons land, die elkaar vinden in de stedelijke vraagstukken waar de leden van het netwerk voor staan. Alleen in hoofdstuk 7 wordt ook de G4 (de vier grootste steden) in de vergelijking betrokken.

Indeling en onderwerpen

De vorige rapportages gaven een veiligheidsbeeld van Leiden aan het einde van de looptijd van het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2015 t/m 2018. Inmiddels is er een nieuw IVP voor de periode 2019 t/m 2022, met deels andere speerpunten. Hierin zijn ondermijning, huiselijk geweld, woonoverlast, jeugdaanpak en brandveiligheid de hoofdthema's in het plan. Deze thema's zijn verwerkt in deze rapportage voor zover er informatie over beschikbaar is.

Op de website van Beleidsonderzoek (gemeente Leiden, www.leidenincijfers.nl, onderdeel databank) kunt u zelf grafieken, tabellen en kaarten samenstellen, zodat u altijd met de meest actuele cijfers kunt werken. Ook is hier een compleet overzicht van alle [indicatoren van het programma Veiligheid in de begroting](#) en hun ontwikkeling.

Voor vragen hierover of voor een diepere analyse dan we hier kunnen presenteren kunt u contact opnemen met info@leidenincijfers.nl.

Samenvatting belangrijke uitkomsten

Veiligheid in cijfers is de Leidse monitor op het gebied van veiligheid. De twee belangrijkste bronnen voor veiligheidscijfers zijn de Veiligheidsmonitor en cijfers uit de registratiesystemen van de politie (incidenten of misdrijven).

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen van 'Veiligheid in cijfers 2020'. Indien mogelijk wordt een vergelijking gemaakt met de G40. Het G40-stedennetwerk is het netwerk van 40 (middel)grote steden in ons land, die elkaar vinden in de stedelijke vraagstukken waar de leden van het netwerk voor staan. Alleen in hoofdstuk 7 wordt ook de G4 in de vergelijking betrokken.

Slachtofferschap (blz. 7)

- 29% van de inwoners van Leiden is in 2019 slachtoffer geweest van een delict, exclusief cybercrime was dit 18%. Dit zijn iets hogere percentage dan die van de G40 (respectievelijk 26% en 15%).
- De meest voorkomende delicten (volgens de Veiligheidsmonitor), exclusief cybercrime, zijn de vermogensdelicten (11%). In Leiden is fietsendiefstal een belangrijk onderdeel hiervan: 5% is hiervan slachtoffer geweest in de afgelopen 12 maanden, in de G40 was dit 3%.
- **Het aandeel slachtofferschap van cybercrime is gestegen** van 10% (2017) naar 14% (2019). Het gaat hierbij om hacken, pesten via internet en koop- en verkoopfraude.
- **Het aantal bij de politie bekende misdrijven per 1.000 inwoners is in Leiden licht gestegen** (54) ten opzichte van 2018 (51), na een jarenlange daling.
- **Woninginbraken (incl. poging tot) zijn licht gestegen** naar 268 in 2019 (206 in 2018, 239 in 2017).
- Na een aantal jaren van daling van de 'High Impact Crime' is er in 2019 een, weliswaar zeer lichte, stijging waar te nemen: 866 misdrijven in 2019 tegenover 838 misdrijven in 2018 en 861 misdrijven in 2017. Dit betreft geweld, woninginbraak, straatroof en overvallen. De stijging wordt verklaard door de toegenomen woninginbraken.
- **Het aantal verkeersongevallen is in 2019 verder gestegen naar 1.064** (1.006 in 2018 en 971 in 2017).

Onveiligheidsgevoel (blz. 13)

- 15% van de Leidenaren voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. **De eigen buurt krijgt als rapportcijfer gemiddeld een 7,5 voor veiligheid.** In de G40 is het gevoel van onveiligheid in de buurt iets groter (17%). In de tijd gezien is hierin een positieve ontwikkeling te zien, zowel in Leiden als elders.
- 39% voelt zich in het algemeen wel eens onveilig. Als je dit nader analyseert blijkt het in feite om 21% te gaan (in de G40 is dit eveneens 21%). Dit komt omdat veel mensen 'zelden' invullen terwijl deze mensen wel meetellen met 'wel eens onveilig voelen'.
- Als de Leidenaren wordt gevraagd om van een aantal specifieke plekken aan te geven of men zich er wel eens onveilig voelt, wordt vooral genoemd: daar waar jongeren rondhangen (43% vaak of soms). Wat opvalt is dat het aandeel Leidenaren dat aangeeft zich op deze plek wel eens onveilig te voelen is gedaald ten aanzien van voorgaande jaren, terwijl andere plekken veelal licht zijn gestegen of ongeveer gelijk zijn gebleven.

Veiligheid bij bedrijven (blz. 17)

- **Winkeldiefstal is na de eerdere stijging** in 2018 (372), **opnieuw gestegen** in 2019 (425).
- **Diefstal / inbraak in bedrijven of kantoren is opnieuw gestegen** in 2019 (84 in 2017, 138 in 2018, 164 in 2019).

Overlast (blz. 17)

- Aan de Leidenaren is gevraagd of ze wel eens overlast ervaren van 13 verschillende soorten overlast. Vervolgens is gevraagd of men er zelf veel overlast van ondervindt. 43% heeft veel overlast van één van de overlastvormen: 28% van een vorm van verkeersoverlast (3 items), 24% van een vorm van fysieke verloedering (4 items) en 15% van een vorm van sociale overlast (6 items). Als we naar de individuele

items kijken scoren 'overlast van rondhangende jongeren' (6%) en 'overlast van buurtbewoners' (7%) het hoogst. Van verkeersoverlast heeft men in Leiden minder last dan in de G40. Verkeersoverlast betreft vooral te hard rijden (15% heeft zelf veel overlast) en parkeerproblemen (19%).

- Overige verschillen met de G40 zijn verwaarloosbaar, met uitzondering van 'dronken mensen komt wel eens voor': dat is in Leiden iets hoger (35% tegen 32% in de G40).
- Het totaal aantal meldingen over sociale overlast bij de politie is iets gestegen, van 5.474 in 2018 tot 5.767 in 2019. Hiervan betreffen 2.153 geluidsoverlast. Dit is een behoorlijke stijging ten opzichte van 2018 (1.852). De overlast door jeugd is (na een afname tot 960 in 2018) weer gestegen tot 1.019. Het aantal burenruzies e.d. is redelijk stabiel (1.007 in 2019). Hetzelfde geldt voor de overlast door personen (1.566 in 2018, 1.523 in 2019).

Veilig uitgaan & evenementen (blz. 21)

- Zowel via de klachtenlijn van de gemeente (816 in 2019) als bij de politie (202) zien we een stijging van meldingen en incidenten van overlast van 'het uitgaansleven', waar dit de jaren hiervoor fluctueerde.
- Het aantal aan de horeca gerelateerde geweldsincidenten was 226 in 2019. Dit getal fluctueert al enkele jaren zonder grote uitschieters.
- 65% van de Leidenaren staat positief tegenover evenementen in de stad. 26% heeft er wel eens last van, 16% veel. Geluidsoverlast van het evenement zelf is de belangrijkste vorm van overlast van evenementen, gevolgd door bereikbaarheid van woningen, winkels etc. In 2017 was dit omgekeerd.

Jeugd en veiligheid (blz. 27)

- Het aantal bij de politie gemelde incidenten van jeugdoverlast is na een daling tot 960 in 2018 weer gestegen tot 1.019 in 2019.
- 37% van de Leidenaren geeft aan dat jeugdoverlast 'wel eens voorkomt'. 6% heeft daadwerkelijk zelf veel overlast.
- Het aantal doorverwijzingen naar HALT in 2019 ligt op 129 jongeren die in Leiden wonen (92 jongens en 37 meisjes), een stijging ten opzichte van 2018 (102).

Fysieke veiligheid (blz. 29)

- 35% van de inwoners maakt zich soms of regelmatig zorgen over brandveiligheid thuis en 19% over brandveiligheid in uitgaansgelegenheden.
- 5% heeft niet alle 'spullen' in huis om een noodsituatie van een paar dagen te overbruggen, 40% heeft dit wel.
- Brandveiligheid: 87% beoordeelt de brandveiligheid van de eigen woning als voldoende (6 of hoger), 13% als onvoldoende. 82% heeft een rookmelder. Andere vormen om de brandveiligheid in de woning te vergroten zijn minder vaak toegepast (koolmonoxidemelder, controleren of rookmelders nog werken, schoorsteen laten controleren).
- Er zijn 29 brandstichtingen bekend bij de politie over 2019 (3 minder dan in 2018), er waren 271 branden (brandweer), 9 meer dan in 2017.

Ondermijning (blz. 33)

- De politie registreerde in 2019 870 gevallen van fraude en oplichting (711), drugshandel (117), wapenhandel (41) en mensensmokkel (1). Dit is vergelijkbaar met 2017.

Bereidheid tot melding (blz. 35)

- In Leiden wordt 22% van de ondervonden delicten gemeld bij de politie. Dat is minder dan in heel Nederland (32%) en ook minder dan vorig jaar (33%). Dit is wat de respondenten van de Veiligheidsmonitor zelf aangeven.

Veiligheid in stadsdelen en wijken (blz. 36)

- De Leidse wijken en buurten worden op 18 aspecten van leefbaarheid, overlast, veiligheidsgevoel en slachtofferschap vergeleken.
- **Stadsdeel Midden scoort op een aantal aspecten slechter dan gemiddeld** (overlast van evenementen, dronken mensen en buurtbewoners, fietsendiefstal, totaal (traditioneel) slachtofferschap en slachtoffer van vernielingen). **Stadsdeel West heeft meer dan gemiddelde verkeersoverlast (Stevenshof).**
- **In stadsdeel West ervaart men meer onveiligheidsgevoel in de eigen buurt dan gemiddeld in Leiden.**
- **Bos- en Gasthuis, Roodenburgerdistrict, Boerhaave en Merenwijk scoren op alle 18 aspecten gemiddeld of positiever dan gemiddeld.** Mors ook, behalve dat relatief veel inwoners daar aangeven zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt.
- **Stationsdistrict, Leiden Noord en Binnenstad Noord scoren iets negatiever dan gemiddeld.**

Vergelijking met andere G40 + G4 gemeenten (blz. 46)

- Met 18% slachtofferschap (exclusief cybercrime) scoort Leiden gemiddeld in de G40+4-gemeenten. In Nederland als geheel ligt het gemiddelde wat lager (14%) omdat veel vormen van criminaliteit in grote steden vaker voorkomen.
- 5% van de Leidenaren is afgelopen jaar slachtoffer geweest van fietsendiefstal. In de G40+4 is dit 4%. Dit komt in drie gemeenten van de G40+4 vaker voor, maar de verschillen met de gemeenten die onder Leiden staan zijn niet groot.
- Op de totale 'sociale overlast' scoort Leiden gemiddeld (15%). Er is daarbij gekeken of er van minimaal 1 vorm veel overlast is.
- **De gevoelens van (on)veiligheid worden als een belangrijke indicator gezien. Deze wordt zowel in de buurt gemeten als in het algemeen. Op alle indicatoren scoort Leiden goed. In Leiden voelt 15% zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is een bovengemiddelde score in vergelijking met andere G40+4-gemeenten.**

1 Veilige woon- en leefomgeving

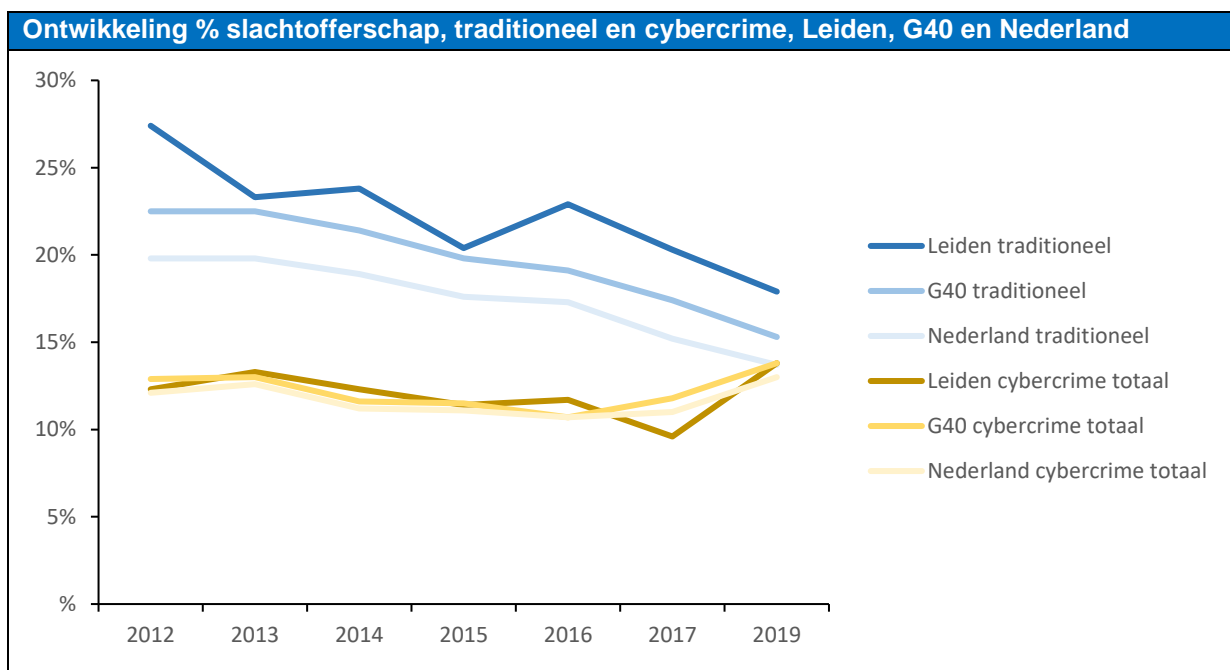
Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, bezoekers en ondernemers voldoet aan bepaalde eisen op sociaal en fysiek gebied. De gemeente en politie willen goede relaties tussen de mensen die er wonen en verblijven en een prettige openbare ruimte, zonder te veel ergernissen en overlast. In dit hoofdstuk staat in hoeverre dat lukt. Dit wordt ook gemonitord in de [Programmabegroting](#).

1.1 Slachtofferschap van inwoners

We bespreken hier vooral de 'veel voorkomende' criminaliteit die mensen kan treffen. Hiervoor zijn twee bronnen: onderzoeksresultaten uit de Veiligheidsmonitor en registratiecijfers van de politie, soms via het CBS.

Ervaren slachtofferschap op basis van de Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor wijst uit dat 29% van de Leidenaren in 2019 slachtoffer is geweest van enig delict: traditioneel (18%) plus cybercrime (13%). De optelsom hiervan is meer dan 29% omdat sommige mensen slachtoffer van beide soorten criminaliteit zijn geweest. Dit is redelijk vergelijkbaar met de G40 (26%). Hieronder is de ontwikkeling van slachtofferschap van traditionele misdrijven en cybercrime afzonderlijk te zien, voor Leiden, de G40 en Nederland. De optelsom is hoger dan het totaal omdat men slachtoffer van zowel traditionele delicten als cybercrime kan zijn geweest. We zien een daling van het traditionele slachtofferschap, bij alle groepen. Leiden scoort hierop wat hoger dan de G40 en Nederland. Cybercrime is zowel in Leiden, de G40 als in Nederland sinds 2017 toegenomen.

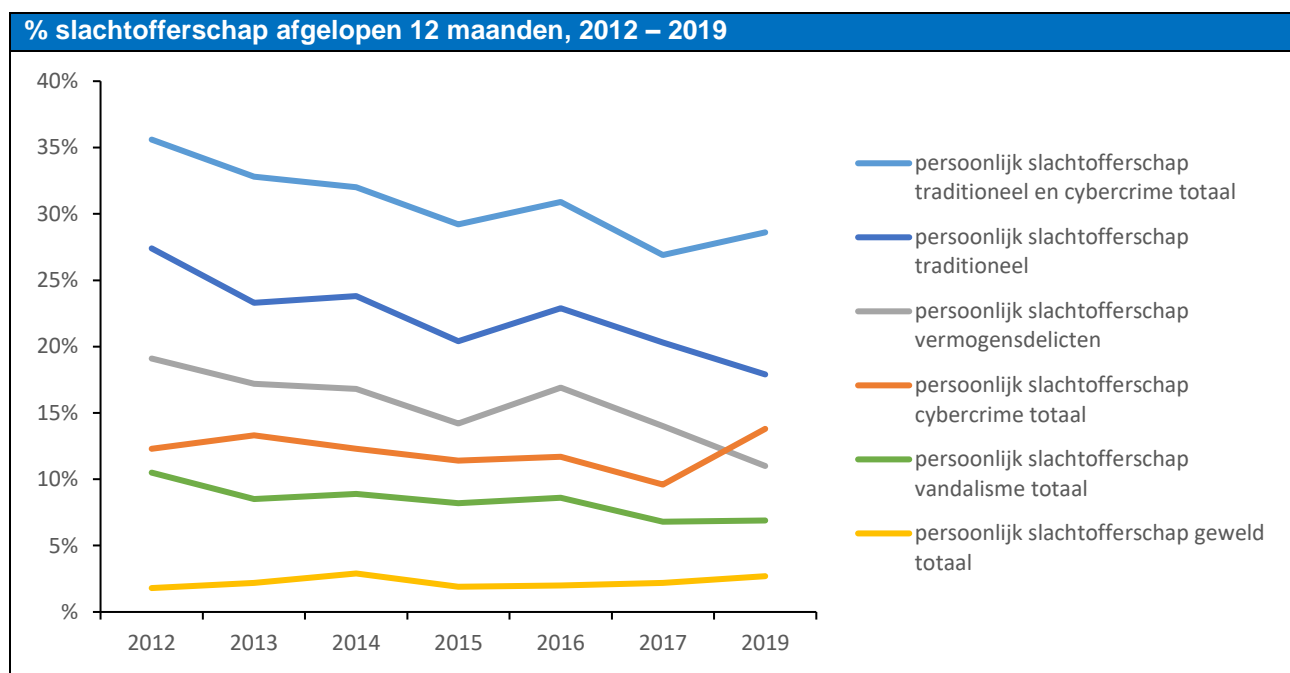

Bron: Veiligheidsmonitor

Hieronder wordt het slachtofferschap verdeeld in meer categorieën, alleen voor Leiden. Binnen de meeste categorieën is een daling te zien. Voor cybercrime is een vrij forse stijging waar te nemen. Binnen de vraagstelling van de Veiligheidsmonitor worden de volgende soorten delicten onderscheiden:

- vermogensdelicten (11% was slachtoffer hiervan)
- cybercrime (14%)
- vandalisme / vernieling (7%)
- geweld (3%)

De onderdelen tellen op tot meer dan 29% omdat een aantal mensen slachtoffer is geweest van meer dan 1 delict.

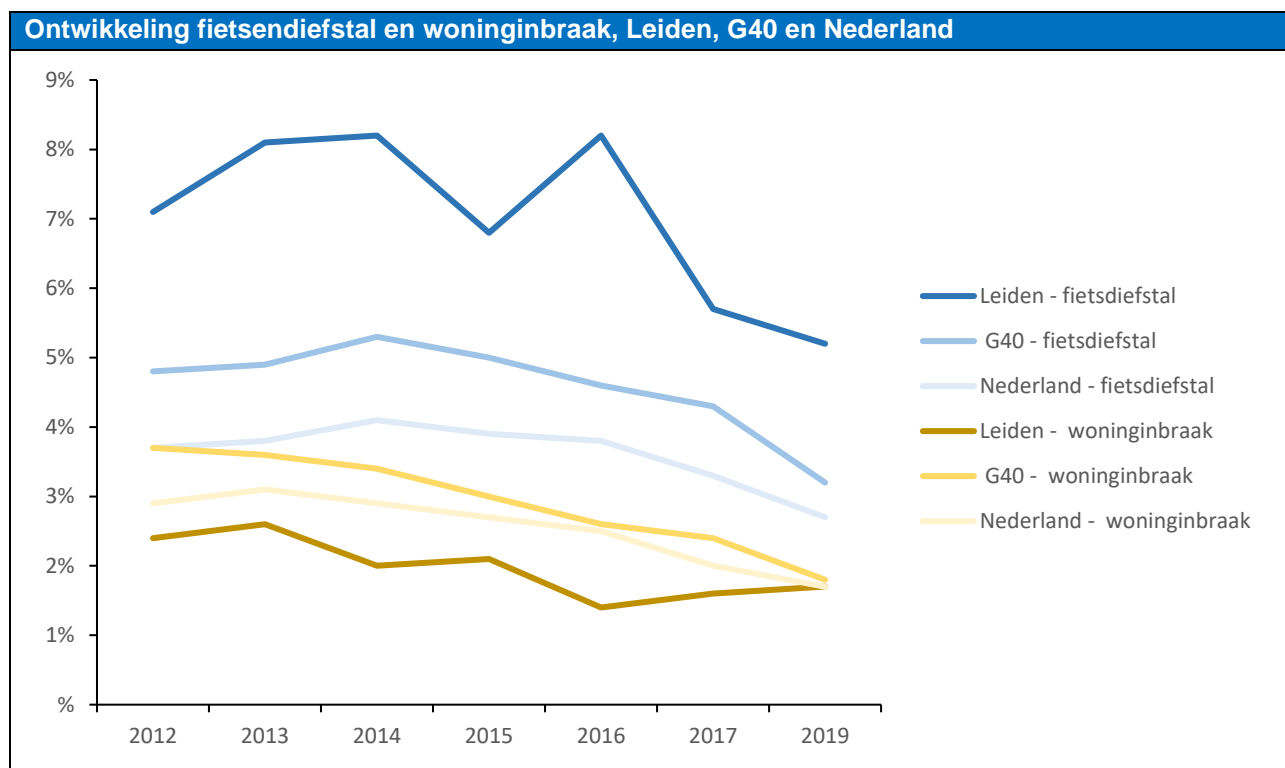
Bron: Veiligheidsmonitor

In de tabel hieronder staan de percentages uit de grafiek hierboven, aangevuld met een aantal veel voorkomende sub-categorieën. Een veel voorkomend delict is bv. fietsendiefstal (5% van de Leidenaren), gevolgd door voertuigvernietiging (5%). Bij cybercrime gaat het om hacken (6%), pesten via internet (5%) en koop- en verkoopfraude (4%). Bij de geweldsdelicten valt op dat het aantal seksuele delicten, hoewel het om zeer lage percentages gaat, is gestegen van 0,1% in 2017 naar 0,5% in 2019. Het is bekend dat maar een beperkt deel van slachtoffers van delicten aangifte of melding doet. Dat geldt zeker voor een misdrijf als fietsendiefstal. Zie ook hoofdstuk 5 over meldingsbereidheid.

% slachtofferschap afgelopen 12 maanden, 2012-2019								
	Leiden						Leiden	G40
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2019
Slachtofferschap totaal, inclusief cybercrime	36%	33%	32%	29%	31%	27%	29%	26%
Slachtofferschap totaal, exclusief cybercrime (=traditioneel)	27%	23%	24%	20%	23%	20%	18%	15%
• Vermogensdelicten totaal	19%	17%	17%	14%	17%	14%	11%	6%
<i>waarvan fietsdiefstal</i>		8%	8%	7%	8%	6%	5%	2%
• Vandalismedelicten totaal	11%	9%	9%	8%	9%	7%	7%	14%
<i>waarvan voertuigvernietigingen</i>	8%	6%	6%	6%	6%	4%	5%	10%
• Geweldsdelicten totaal	2%	2%	3%	2%	2%	2%	3%	3%
<i>waarvan bedreiging</i>	-	-	-	-	-	1,3%	1,8%	0,6%
<i>waarvan seksuele delicten</i>	-	-	-	-	-	0,1%	0,5%	0,2%
• Cybercrime totaal	12%	13%	12%	11%	12%	10%	14%	6%
<i>waarvan hacken</i>	6%	7%	5%	5%	6%	4%	6%	4%
<i>waarvan pesten via internet</i>	3%	3%	4%	4%	3%	3%	5%	4%
<i>Waarvan koop- en verkoopfraude</i>	3%	4%	4%	3%	4%	3%	4%	5%

Bron: Veiligheidsmonitor

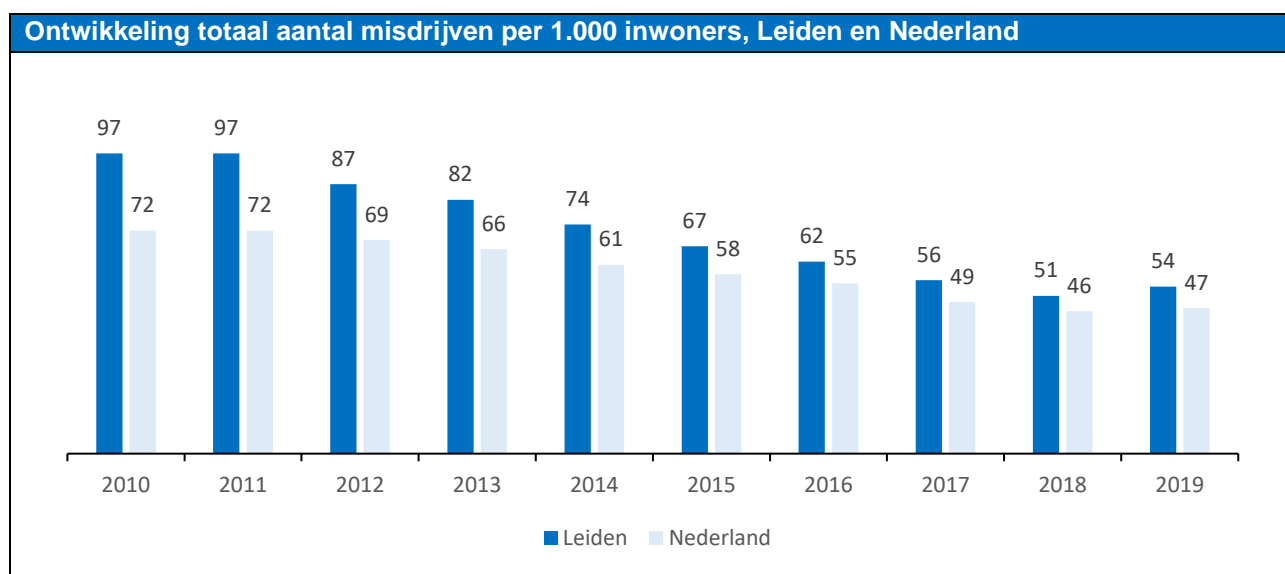
De vaak voorkomende fietsendiefstal in Leiden wordt vaak toegeschreven aan het feit dat Leiden een studentenstad is. Dit wordt bevestigd door de benchmark (zie hoofdstuk 7 met een stedenvergelijking).

Bron: Veiligheidsmonitor

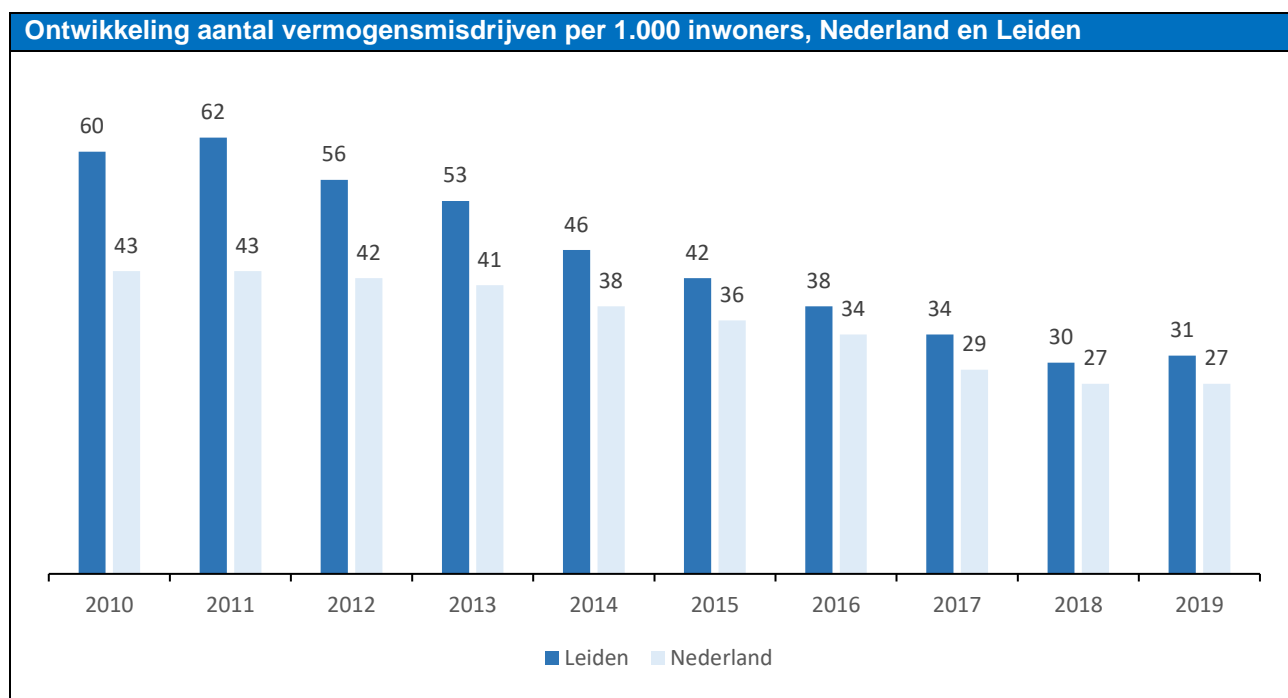
Slachtofferschap op basis van de politiecijfers

Het totaal aantal (bij de politie bekende) misdrijven is de afgelopen jaren flink gedaald. In Leiden daalde dit tot en met vorig jaar, maar in 2019 is er sprake van een lichte stijging (54 per 1.000 inwoners in 2019 tegenover 51 in 2018). Onderstaande grafiek laat het aantal per 1.000 inwoners zien. In absolute aantallen was het aantal misdrijven in Leiden 6.730 in 2019. Dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar (6.316).

Bron: CBS

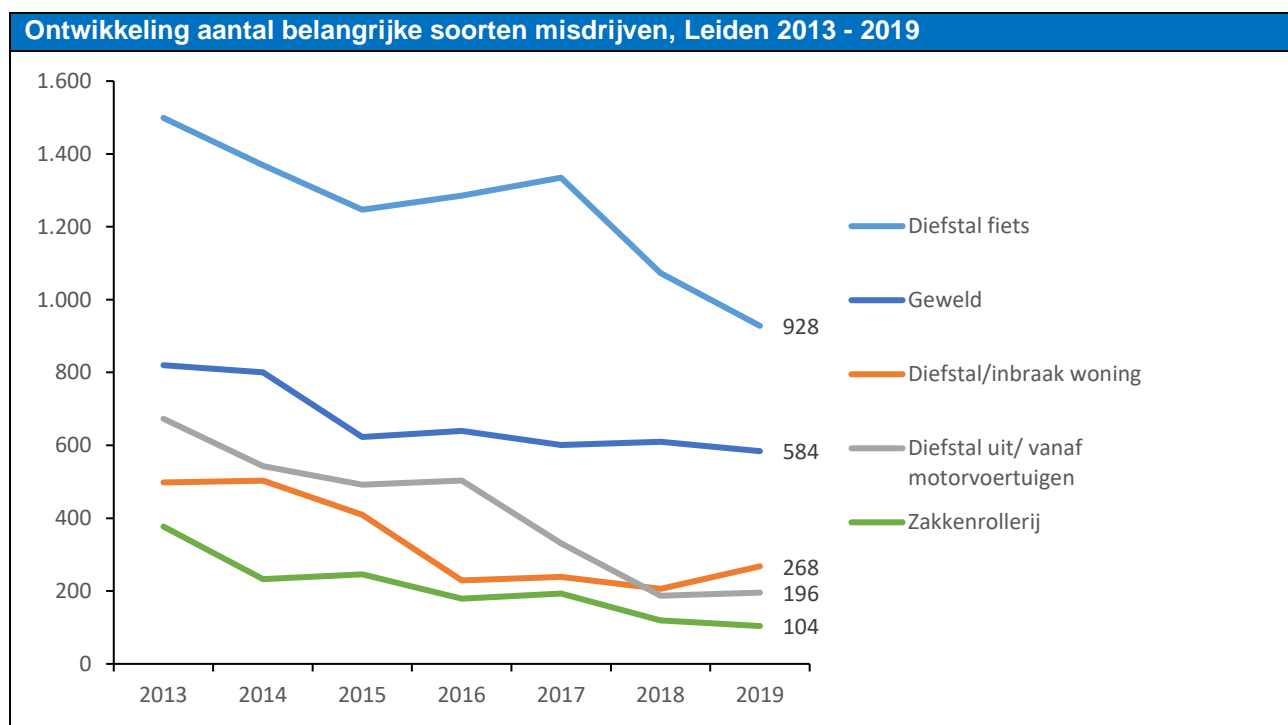
Ca. 60% van het totaal aantal misdrijven betreft vermogensmisdrijven (diefstal, inbraak, bedrog, heling, witwassen etc.). Deze zijn na eerdere dalingen in absolute aantallen weer licht gestegen tot 3.915. Hieronder de ontwikkeling van de aantallen vermogensdelicten per 1.000 inwoners.

Bron: CBS

Bovenstaande cijfers zijn beschikbaar via het CBS. Voor meer gedetailleerde informatie over soorten misdrijven kijken we naar de gegevens van Leiden die door de politie-eenheid Den Haag worden geleverd.

Bijna alle categorieën zijn afgenomen over langere tijd, en ook van 2018 op 2019, met uitzondering van diefstal/inbraak woning. Hieronder een aantal belangrijke categorieën misdrijven.

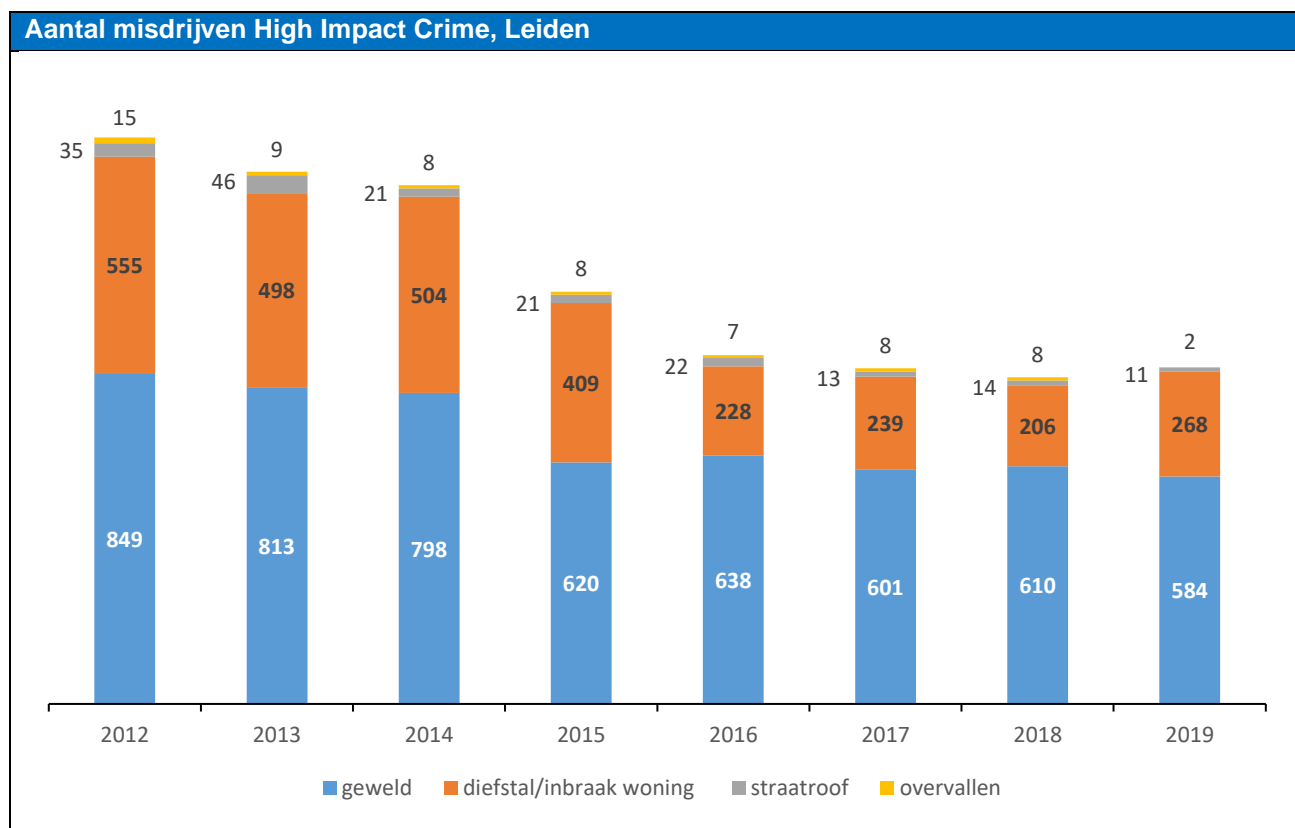
Bron: Politie-eenheid Den Haag

Hieronder een uitsplitsing van alle soorten diefstal, met en zonder geweld.

Aantal misdrijven 'diefstal', bekend bij politie, Leiden							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Diefstal zonder geweld	5.695	5.093	4.568	4.083	3.570	3.088	3.133
Diefstal met geweld	90	72	49	53	53	54	43
Waarvan veel voorkomende diefstal:							
- diefstal/inbraak woning totaal	498	504	409	228	239	206	268
- waarvan diefstal/ inbraak woning (poging)	150	135	122	66	69	61	65
- waarvan diefstal/ inbraak woning (voltooid)	348	369	287	162	170	145	203
- diefstal/inbraak schuur/tuinhuis etc.	125	117	143	103	74	70	58
- diefstal fiets	1.477	1.356	1.247	1.286	1.335	1.073	928
- diefstal brom-/snorfietsen	200	196	178	169	136	149	164
- diefstal van/uit motorvoertuig	662	538	492	503	331	187	196
- diefstal motorvoertuig	114	67	93	82	51	47	42
- zakkenrollerij	325	214	246	179	193	119	104

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Een specifieke categorie geweldsincidenten is de High Impact Crime: dit zijn misdrijven met een grote 'impact' op het slachtoffer. Hieronder vallen geweld, diefstal/inbraak in de woning, overval en straatroof. Dit aantal daalde een aantal jaren lang en lijkt sinds 2016 min of meer gestabiliseerd. In 2019 is er zelfs sprake van een lichte toename, die verklaard wordt door de stijging van diefstal/inbraak woning.

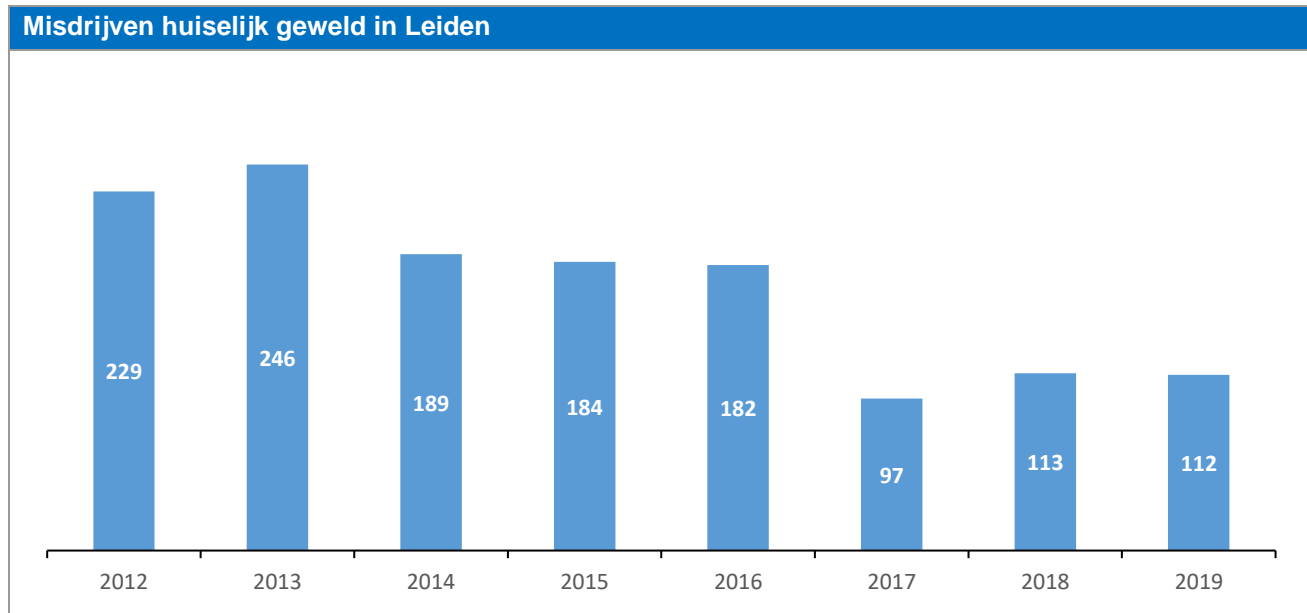
Bron: Politie-eenheid Den Haag

In onderstaande tabel staan de High Impact Crime cijfers uit de grafiek hierboven, met eventueel een nadere uitsplitsing per categorie

Aantal misdrijven High Impact Crime, Leiden								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
High Impact Crime	1.454	1.366	1.331	1.058	895	861	838	866
Waarvan:								
• diefstal/inbraak woning totaal	555	498	504	409	228	239	206	268
• overval totaal	15	9	8	8	7	8	8	2
○ overval in woning	3	2	3	1	2	4	2	0
○ overval in bedrijf	12	7	5	7	5	4	6	2
• straatroof	35	46	21	21	22	13	14	12
• geweld totaal	849	813	798	620	638	601	610	584
○ mishandeling	490	461	426	341	398	322	370	327
○ bedreiging	305	324	319	247	203	255	212	232
○ openlijk geweld tegen persoon	54	28	53	32	37	24	28	25

Bron: Politie-eenheid Den Haag

De politie rapporteert jaarlijks afzonderlijk het aantal misdrijven van huiselijk geweld. Uiteraard is dit 'voor zo ver bekend bij de politie'. Dit aantal is in 2019 112, waarmee het nauwelijks veranderd is ten opzichte van 2018 (113). Bij dit onderwerp is het doel uiteraard om het aantal incidenten zo klein mogelijk te laten zijn, maar dat wel zoveel mogelijk incidenten die gepleegd zijn bekend zijn bij de politie. Hierdoor is het moeilijk te beoordelen of het positief of negatief is als het bij de politie bekende aantal stijgt of daalt.

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op veiligheid voor de verkeersdeelnemers. Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Allereerst volgt een overzicht van de verkeersongevallen in Leiden. Het aantal ongevallen (1.064) is voor het derde jaar op rij gestegen.

Verkeersongevallen (incidenten)								
	Leiden							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Verkeersongevallen	915	928	829	781	775	971	1.006	1.064
Waarvan								
▪ Ongevallen met dodelijke afloop	2	1	1	3	1	0	3	2
▪ Ongevallen met letsel	66	96	152	156	167	295	394	375
▪ Ongevallen met uitsluitend materiële schade	847	831	676	622	607	676	609	687

Bron: Politie-eenheid Den Haag

De overtredingen zijn wat minder makkelijk in beeld te brengen. De politie levert de aantallen die door de politiemedewerkers zijn geconstateerd. Snelheidsovertredingen en door rood licht rijden, voor zo ver geregistreerd door een camera, zijn hier niet in opgenomen. In 2019 waren er door de politie 369 incidenten van rijden onder invloed geregistreerd. Het verlaten van de plaats van het ongeval is in 2019 licht gestegen tot 631 keer.

Verkeersovertredingen (misdrijven)								
	Leiden							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rijden onder invloed	480	545	446	352	288	290	324	369
Verlaten plaats na verkeersongeval	746	636	650	706	707	649	602	631

Bron: Politie-eenheid Den Haag

(Het gebrek aan) verkeersveiligheid kan ook door de burgers zelf worden ervaren. 15% heeft veel overlast van te hard rijden in de buurt, 5% van agressief verkeersgedrag. Zie voor meer informatie paragraaf 1.4 Overlast.

1.2 Subjectieve veiligheid inwoners

Onder subjectieve veiligheid wordt hier verstaan of men zich wel eens onveilig voelt, in het algemeen en in de eigen buurt. Ook gaat het om gedrag om bepaalde mogelijk onveilige situaties te vermijden. En wat zijn specifieke plekken of situaties waarin men zich wel eens onveilig voelt?

In het algemeen blijkt dat op alle aspecten van subjectieve veiligheid de grotere steden (hier weergegeven als de G40) minder goed scoren dan het gemiddelde in Nederland. Dit geldt in sterke mate voor het zich wel eens onveilig voelen op bepaalde plekken.

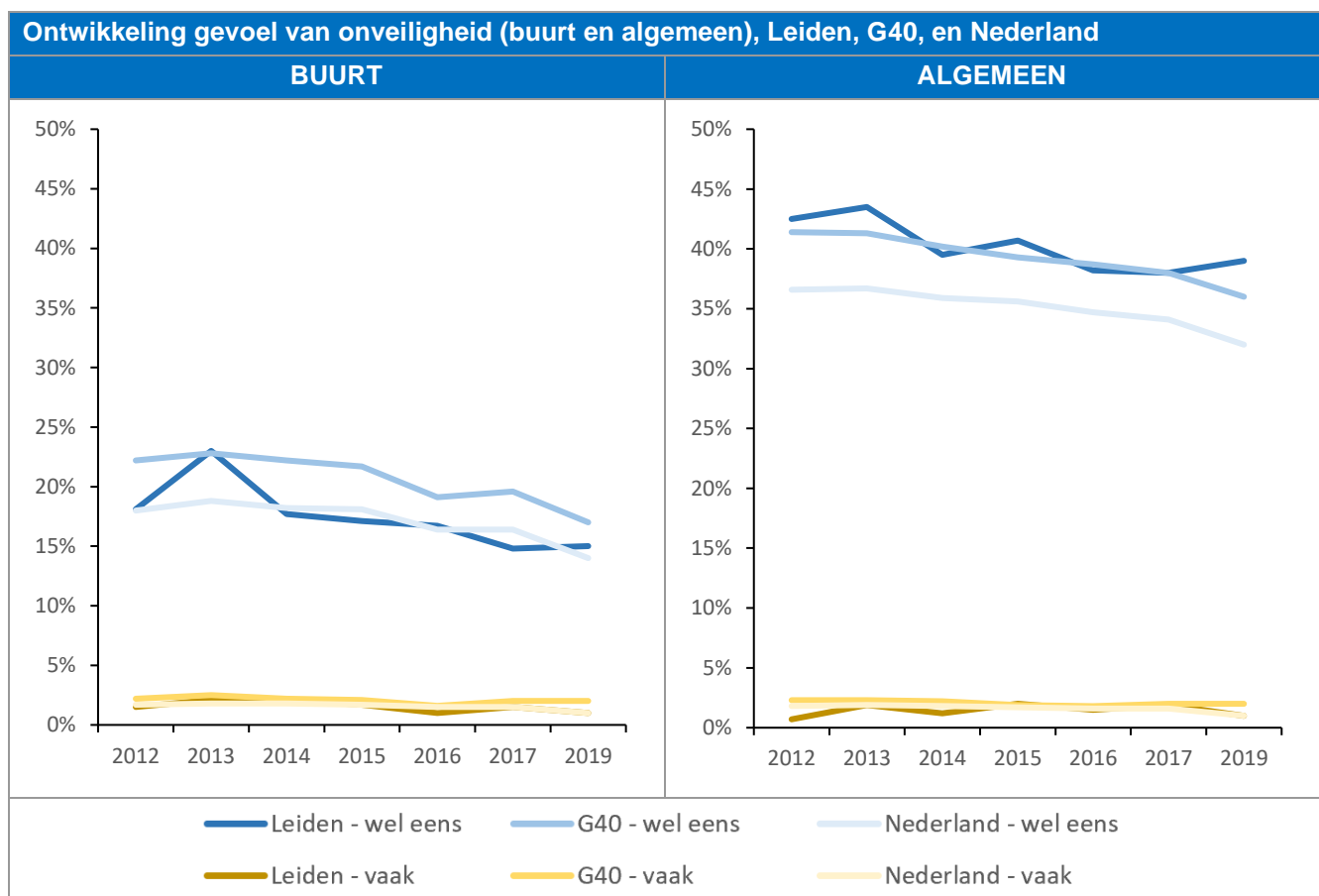
Onveiligheidsgevoelens

In de Veiligheidsmonitor wordt gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. De uitkomst voor Leiden is dat 15% zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt (in de G40 is dit 17%). Het rapportcijfer voor de veiligheid in de eigen buurt is in 2019 gemiddeld een 7,5. In de G40 is dit een 7,3. 39% van de Leidenaren voelt zich 'wel eens onveilig in het algemeen'. In de G40 is dit 36%.

Gevoelens van (on)veiligheid								
	Leiden						Leiden	G40
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2019
Rapportcijfer veiligheid eigen buurt	7,1	7,0	7,2	7,2	7,4	7,4	7,5	7,3
Voelt zich weleens onveilig in eigen buurt	18%	23%	18%	17%	17%	15%	15%	17%
Voelt zich vaak onveilig in eigen buurt	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1,2%	1,7%
Voelt zich wel eens onveilig (algemeen)	43%	44%	40%	41%	38%	38%	39%	36%
Voelt zich vaak onveilig (algemeen)	1%	2%	1%	2%	2%	2%	0,9%	1,5%

Bron: Veiligheidsmonitor

Hieronder zien we dat de gevoelens van onveiligheid in Leiden zich, behoudens een opvallende uitschieter naar boven in 2013, tot 2017 positief ontwikkelde, ook ten opzichte van de G40 en Nederland. In 2019 is het aandeel Leidenaren dat aangeeft zich 'wel eens onveilig' te voelen, zowel in de buurt als in het algemeen, niet significant veranderd. In Nederland en de G40 zijn deze cijfers licht gedaald.

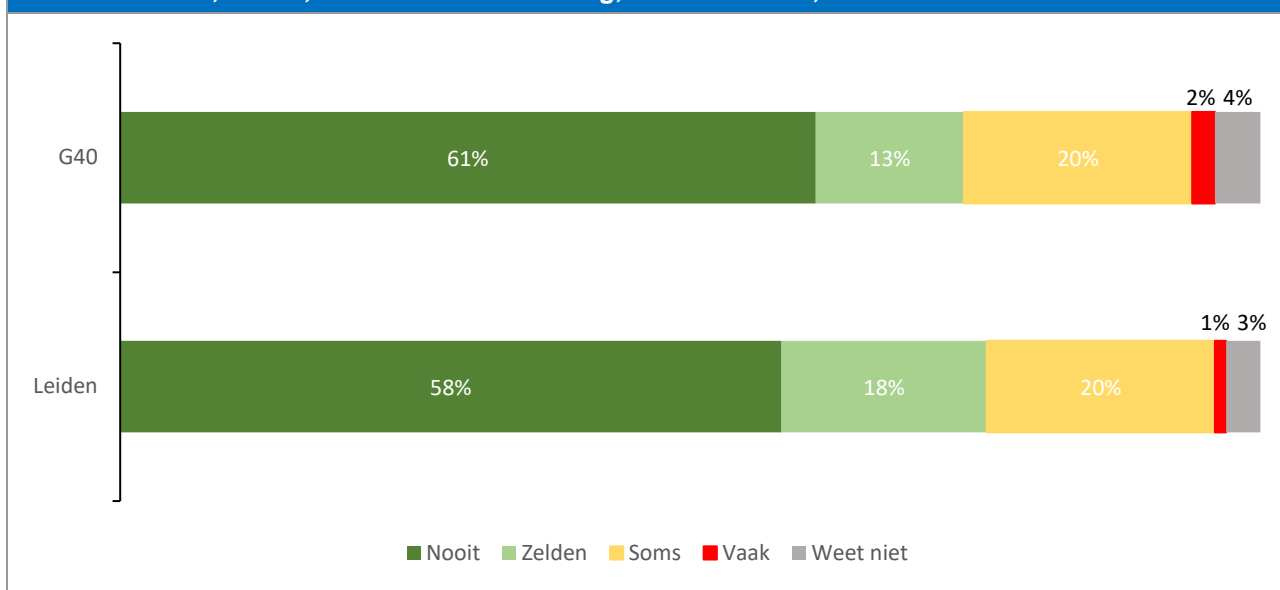

Bron: Veiligheidsmonitor

Of men zich in het algemeen wel eens onveilig voelt (39% in Leiden) is een belangrijke indicator en wordt in allerlei uitingen aangehaald. Het is echter wel goed om te weten dat een groot deel van hen (18% van alle Leidenaren) zich, bij doorvragen, zelden onveilig voelt. 1% voelt zich vaak onveilig en 20% soms.

In die zin is de optelsom van 21% (vaak plus soms) een reëlere benadering van mensen die zich 'wel eens' onveilig voelen. Dit is in de G40 vergelijkbaar (22%).

Voelt zich vaak, soms, zelden of nooit onveilig, Leiden en G40, 2019

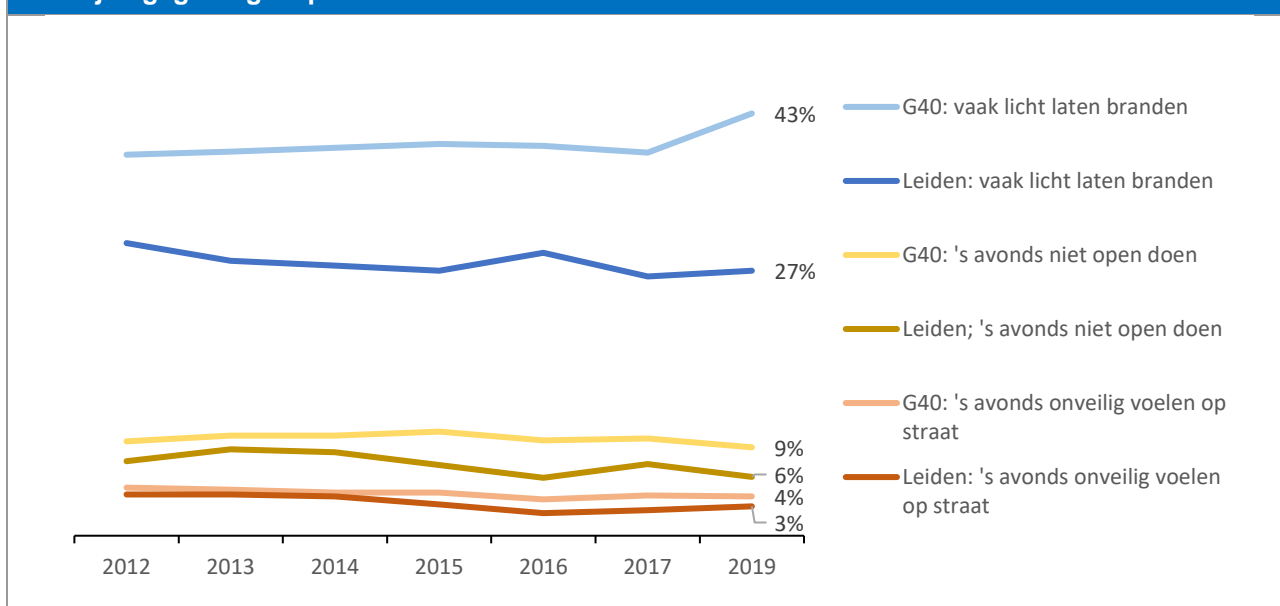
Bron: Veiligheidsmonitor

Er is ook gevraagd hoe groot men de kans acht op een aantal soorten slachtofferschap. In alle gevallen acht men die kans in de G40 als geheel groter dan in Leiden (soms zijn de verschillen klein). De kans op oplichting via internet acht men het grootst: 12% acht de kans groot daar zelf het komend jaar slachtoffer van te worden. Hetzelfde percentage geldt voor de G40. De kans op inbraak acht men ook vrij groot. 6% van de Leidenaren denk dat de kans groot is hier het komend jaar slachtoffer van te worden (G40: 9%).

Vermijdingsgedrag en preventie

3% van de Leidenaren (G40: 4%) voelt zich 's avonds vaak onveilig op straat. Om onveiligheidsgevoelens te voorkomen of verminderen kan men bepaalde situaties of plekken vermijden. Zo kan men bv. 's avonds de deur niet open doen (6% van de Leidenaren doet dit vaak). Veel mensen (27% in Leiden, 43% in de G40) laten het licht 's avonds branden als ze niet thuis zijn. We zien in de grafiek dat het meeste vermijdingsgedrag door de tijd heen niet sterk verandert.

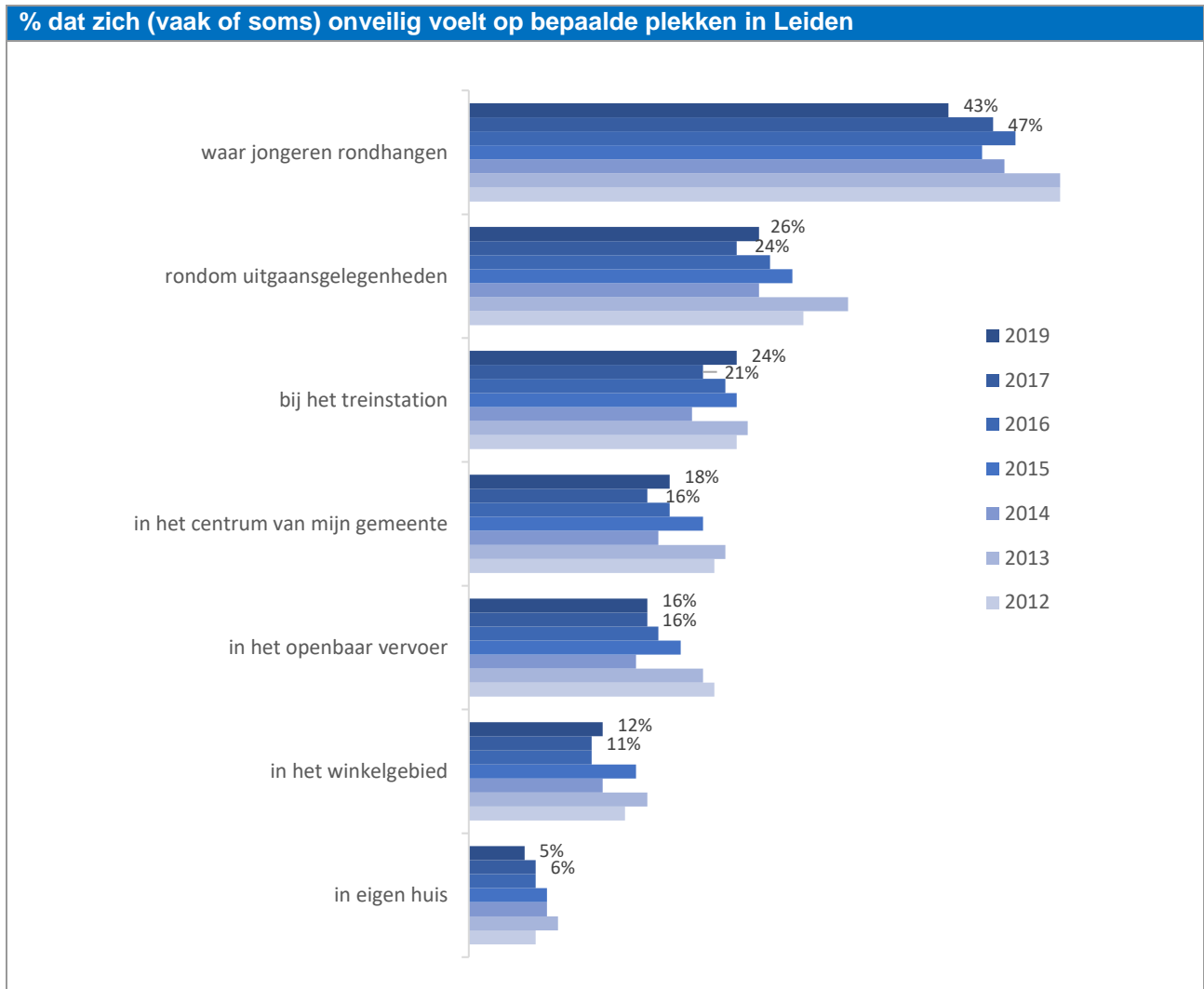
Vermijdingsgedrag en preventie: % komt vaak voor

Bron: Veiligheidsmonitor

Onveilige plekken

Als de Leidenaren wordt gevraagd om van een aantal specifieke plekken aan te geven of men zich er vaak of soms onveilig voelt, wordt vooral genoemd: daar waar jongeren rondhangen (43% vaak of soms). Wat opvalt is dat 'bij het treinstation' (24%), 'rondom uitgaansgelegenheden' (26%), 'in het centrum' (18%) en 'in het winkelgebied' (12%) in 2019 iets vaker genoemd zijn dan in 2017 (respectievelijk 21%, 24% en 11%), waar hier zich in eerdere jaren een dalende trend voordeed.

Bron: Veiligheidsmonitor

1.3 Veiligheid bij bedrijven en winkelgebieden

Dit hoofdstuk gaat over veiligheid in winkelgebieden en in en om bedrijven.

Veilig winkelgebied

In 2019 zijn in Leiden 447 misdrijven geweest die te maken hebben met diefstal of inbraak in winkels. Dit was fors dalend tussen 2013 en 2017, maar stijgt nu al twee jaar op rij.

Misdrijven in het winkelgebied								
Leiden								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Winkeldiefstal	480	547	501	476	406	325	372	425
Inbraak winkel	43	69	56	45	35	26	25	22
Totaal	523	616	557	531	441	351	397	447

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Veilige bedrijven

Dit thema heeft betrekking op de veiligheid bij bedrijven en kantoren (dus exclusief winkels). In Leiden vonden in 2019 uitzonderlijk weinig overvallen plaats: 2 overvallen bij een bedrijf/instelling (en nul overvallen in een woning). Zie voor overvallen ook paragraaf 1.1 (High Impact Crime). Het aantal diefstallen en inbraken in bedrijven of kantoren is wederom toegenomen van 138 in 2018 tot 164 in 2019. Dit is ongeveer het niveau van 2014/2015.

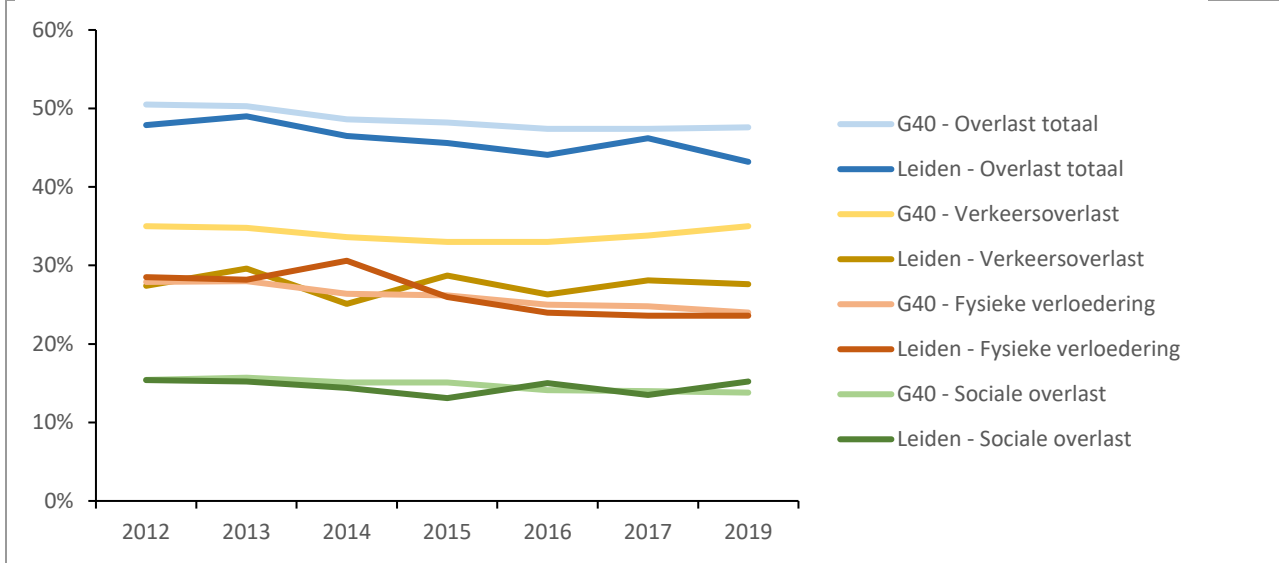
Misdrijven bij bedrijven								
Leiden								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Diefstal/inbraak in bedrijven of kantoren	308	248	210	144	167	84	138	164
Overvallen (niet in woning)	12	7	5	7	5	4	6	2
Totaal	320	255	215	151	172	88	146	166

Bron: Politie-eenheid Den Haag

1.4 Overlast

We starten met een vergelijking van Leiden en de G40 door de tijd. In de Veiligheidsmonitor wordt gevraagd of men van in totaal 13 vormen van overlast wel eens of veel overlast heeft. Die 13 vormen zijn verdeeld in sociale overlast, fysieke verloedering en verkeersoverlast. We focussen ons hier op 'veel overlast'. We zien dat de verkeersoverlast (3 aspecten) en fysieke verloedering (4 aspecten) vaker voorkomen dan sociale overlast (6 aspecten). Steeds is per soort overlast Leiden donker en de G40 licht in dezelfde tint. We zien dat de totale overlast (43% van de Leidenaren ervaart veel overlast van minimaal 1 van de 13 vormen) in Leiden iets lager ligt dan in de G40 (48%). De fysieke verloedering loopt redelijk parallel (rood), de verkeersoverlast is in Leiden lager dan in de G40 (28% tegen 35%, geel) en de sociale overlast loopt ook behoorlijk parallel (groen). In alle vormen zien we door de oogharen een stabiel tot licht dalend beeld.

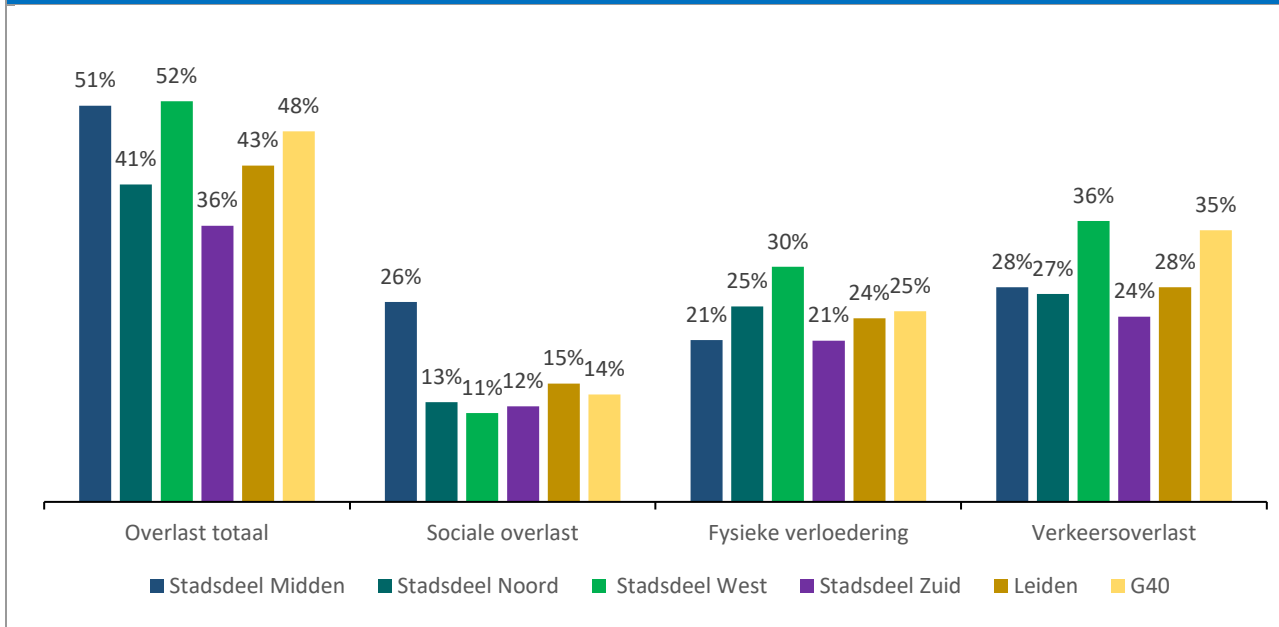
Ontwikkeling verschillende soorten overlast (% veel overlast), Leiden en G40

Bron: Veiligheidsmonitor

De volgende grafiek laat de totale overlast en de onderdelen sociale overlast, fysieke verloedering en verkeersoverlast zien voor de stadsdelen, Leiden als geheel en de G40. Zoals hierboven geconstateerd is het verschil tussen Leiden en de G40 beperkt. De overlast per stadsdeel varieert sterker. Zo heeft Midden bovengemiddeld veel sociale overlast (en ook meer dan in 2017) en heeft West bovengemiddeld veel fysieke verloedering en verkeersoverlast. Overall heeft Zuid de minste overlast. In hoofdstuk 6 staan kaartjes per wijk.

Vormen van overlast per stadsdeel (% veel overlast), Leiden en G40, 2019

Bron: Veiligheidsmonitor

Sociale overlast

In 2019 registreerde de politie in Leiden 5.767 incidenten van sociale overlast. Het gaat hier om verschillende vormen van overlast. Dit getal is gestegen ten opzichte van 2018 (5.474), waar er tussen 2017 en in 2018 juist sprake was van een daling. Geluidsoverlast, overlast door jeugd en drugs (dealen en wietplantages) zijn de drie categorieën die zijn toegenomen ten opzichte van 2018. De overlast door personen is, na de stijging van vorig jaar, weer licht gedaald.

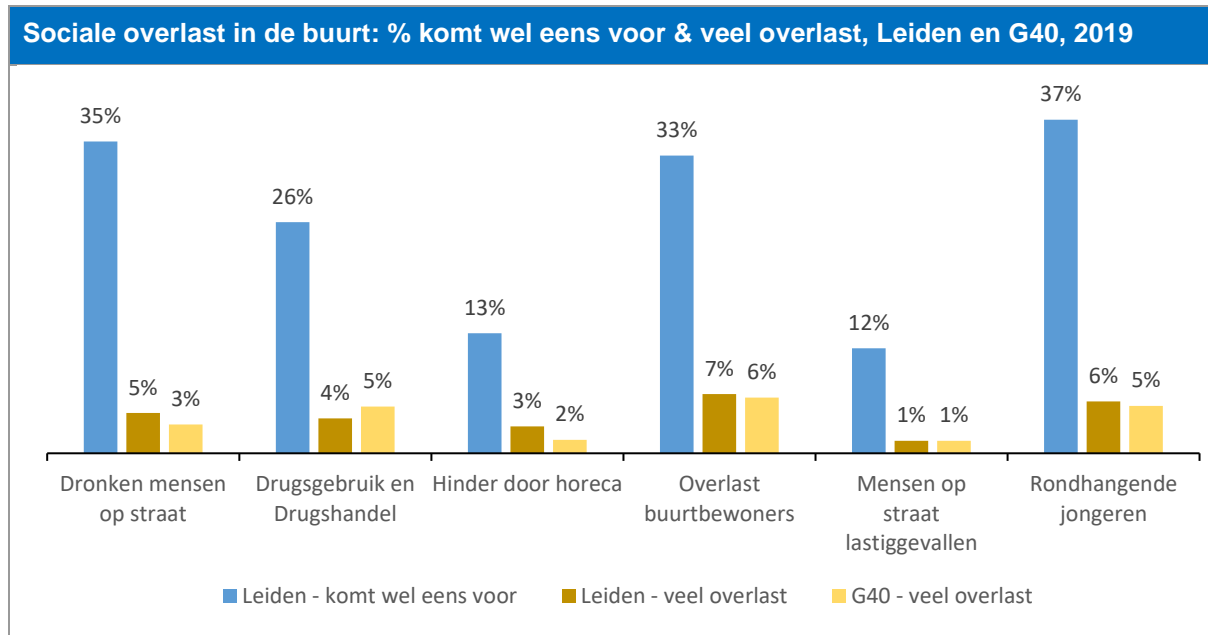
Aantal incidenten overlast in de woon- en leefomgeving, Leiden						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Overlastmeldingen	5.726*	5.150	6.005	6.115	5.474	5.767
<i>Waarvan:</i>						
▪ Geluidsoverlast	1.984	1.794	2.186	2.155	1.852	2.153
▪ Overlast door jeugd	1.366	1.116	1.190	1.444	960	1.019
▪ Conflictbemiddeling en burenruzie	1.205*	1.031	1.165	1.089	1.049	1.007
• Overlast door personen	1.103	1.137	1.413	1.371	1.566	1.523
▪ Drugs (dealen en wietplantages)	68	72	51	56	47	65

Bron: Politie-eenheid Den Haag

De volgende grafiek geeft zowel het percentage weer dat denkt dat bepaalde vormen van overlast wel eens voorkomen in de buurt, als ook of men zelf er veel overlast van ervaart. Beide zijn afkomstig uit de Veiligheidsmonitor en maken duidelijk dat er een groot verschil is of iets wel eens voorkomt of dat men er zelf veel overlast van ondervindt. Bij de 'rondhangende jeugd' is dat het meest duidelijk: 37% zegt dat het wel eens voorkomt; 6% van de Leidenaren heeft er zelf daadwerkelijk veel overlast van.

'Overlast van rondhangende jongeren' komt het meeste 'wel eens' voor, gevolgd door dronken mensen op straat (35%) en overlast van bewoners (33%). Van buurtbewoners en rondhangende jongeren geeft men het vaakst aan veel overlast te ervaren, maar die percentages zijn wel een stuk lager (respectievelijk 7% en 6%).

De verschillen tussen Leiden en de G40 zijn verwaarloosbaar. Alleen de percentages 'dronken mensen op straat komt wel eens voor' (35% tegenover 29% in de G40) en 'Hinder door horeca komt wel eens voor' (13% tegenover 11% in de G40) zijn in Leiden hoger. Bij 1.5 (Veilig uitgaan) gaan we wat dieper in op de vormen van sociale overlast in Midden. In hoofdstuk 2 komt jeugdoverlast ook aan bod.

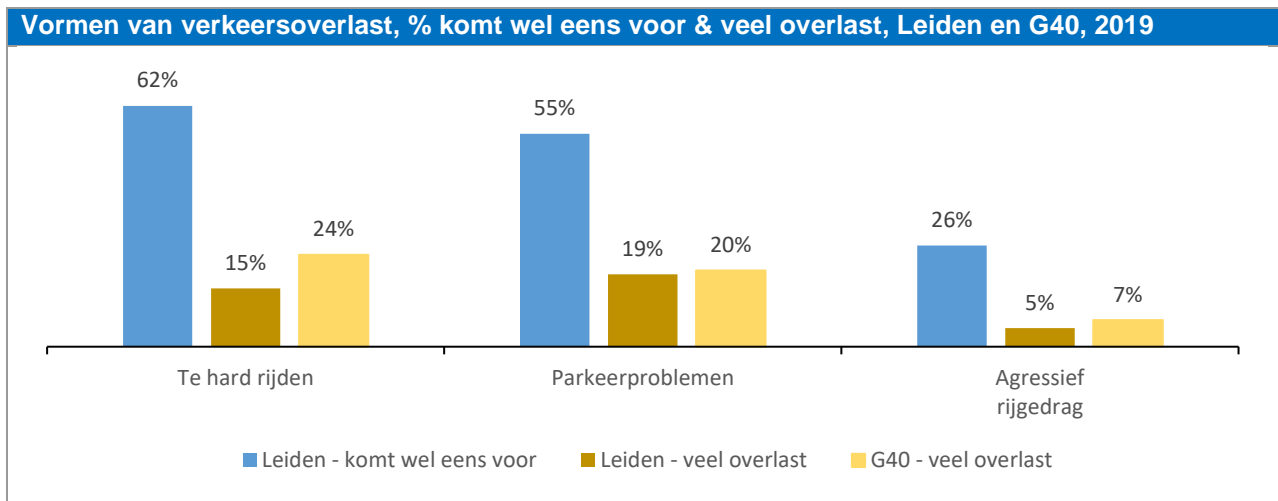

Bron: Veiligheidsmonitor

Verkeersoverlast

Verkeersoverlast kan een probleem voor de buurt vormen en bestaat uit de volgende onderdelen: te hard rijden, parkeeroverlast en agressief verkeersgedrag. In Leiden heeft 28% van de respondenten veel overlast van één of meer van deze vormen van verkeersoverlast, tegen 35% in de G40.

Hieronder de percentages mensen die veel overlast ervaren van de verschillende soorten verkeersoverlast. Te hard rijden en parkeerproblemen komen het meest voor. Respectievelijk 15% en 19% van de Leidenaren ervaart hier zelf daadwerkelijk veel overlast van.

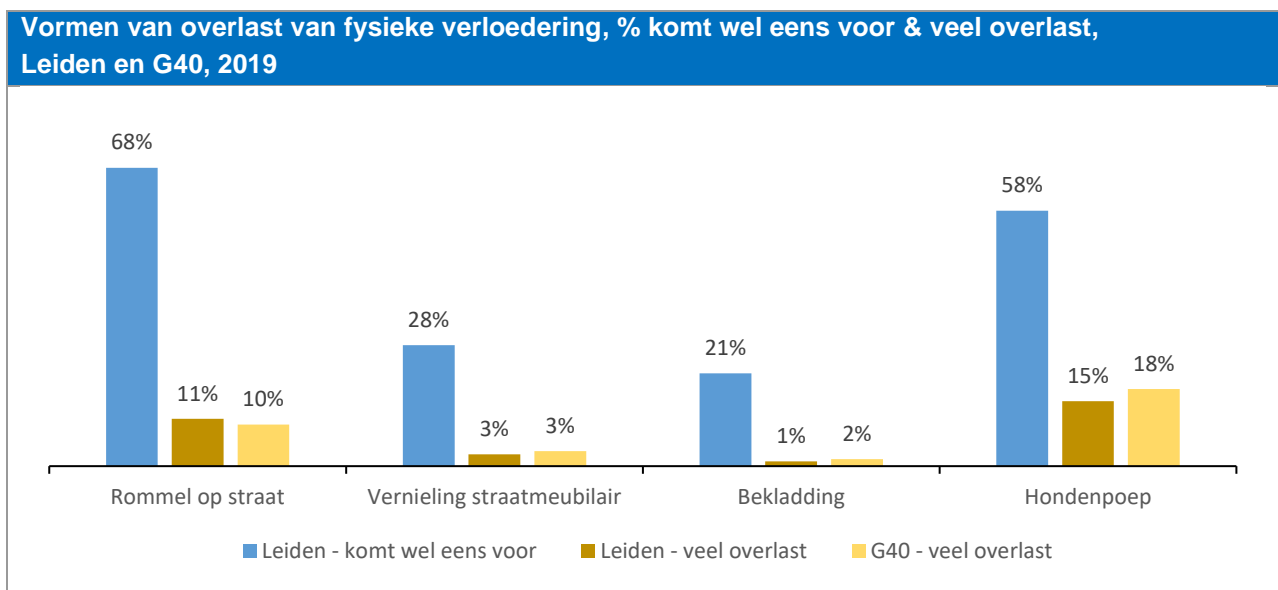

Bron: Veiligheidsmonitor

Vernieling

In 2019 telde de politie 592 misdrijven op het gebied van vernieling in de openbare ruimte. Dit aantal is over de afgelopen jaren gezien gedaald (in 2013 was het nog 874), maar ten opzichte van 2018 (557 misdrijven) weer gestegen. Denk hierbij aan vernielingen van auto's, openbaar vervoer, gebouwen en andere objecten.

Ook de Veiligheidsmonitor geeft informatie over vernielingen. 58% van de respondenten in Leiden geeft aan dat hondenpoep wel eens voorkomt, 15% ervaart daar zelf veel overlast van.

Bron: Veiligheidsmonitor

Ook is er gevraagd naar persoonlijk slachtofferschap van vernielingen: het gaat hier vooral om eigendommen, meer dan om de openbare ruimte. 7% van de Leidenaren heeft aangegeven hier het afgelopen jaar slachtoffer van te zijn geweest. Dit percentage varieert van 13% in Binnenstad Zuid tot 4% in Boerhaave.

1.5 Veilig uitgaan

Het verminderen van overlast in het uitgaansleven en rondom horecagelegenheden en daarmee samenhangend het handhaven van het alcoholbeleid en verminderen van (gewelds)incidenten zijn in een centrum- en studentenstad als Leiden constante punten van aandacht.

Geluidsoverlast door horeca

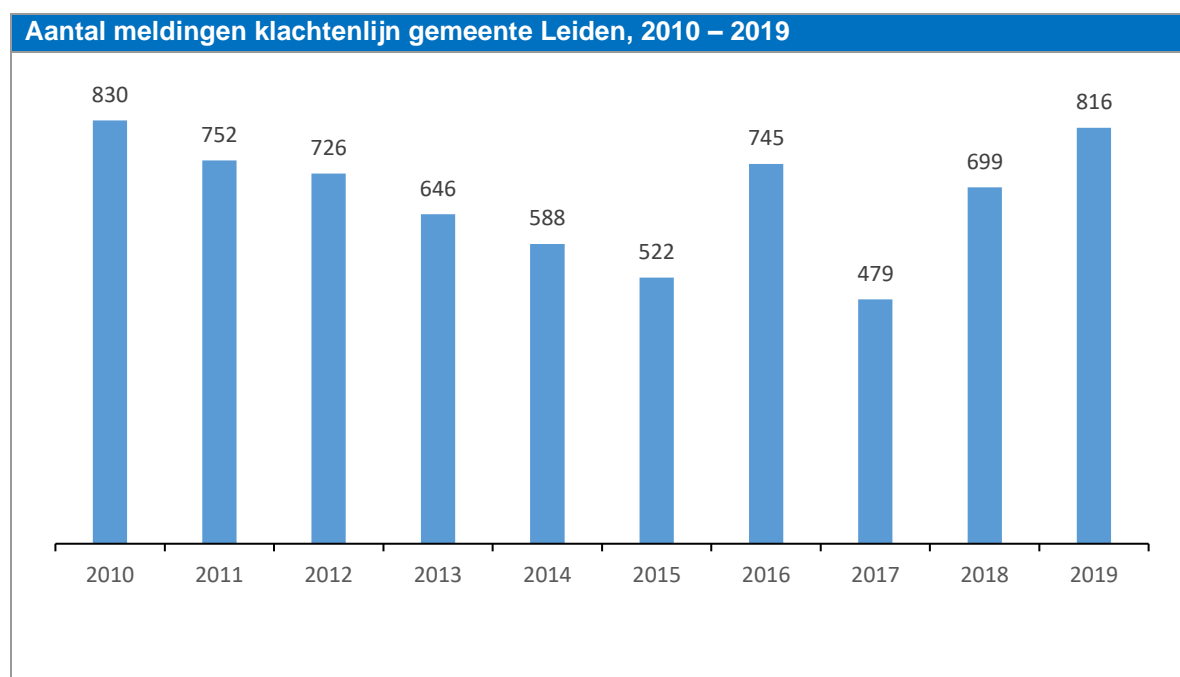
Overlast die samenhangt met horeca wordt zowel door de politie geregistreerd als ook gemeten met de Veiligheidsmonitor. Een derde bron is de meldingen op de klachtenlijn van de gemeente Leiden. Echter, alle gegevensbronnen hebben een andere invalshoek. De politie registreerde in 2019 in totaal 202 incidenten van geluidsoverlast van horeca, iets meer dan in 2018.

Geluidsoverlast is de enige vorm van horeca-overlast die de politie registreert.

Incidenten geluidsoverlast horeca							
Leiden							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Incidenten geluidsoverlast horeca	287	222	132	281	162	193	202

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Hoe ervaren de burgers de horeca-overlast in een centrum- en studentenstad als Leiden? Horecaoverlast kan o.a. bestaan uit (geluids)overlast van de horeca zelf of van dronken mensen op straat. Dit laatste hoeft overigens niet afkomstig te zijn uit de horeca. Bij de gemeente Leiden komen meldingen binnen op de klachtenlijn betreffende geluidsoverlast van horeca, geschreeuw op straat enz. Nadat het aantal meldingen in 2018 al gestegen was naar 699, is het in 2019 nog verder gestegen naar 816.

Bron: Gemeente Leiden

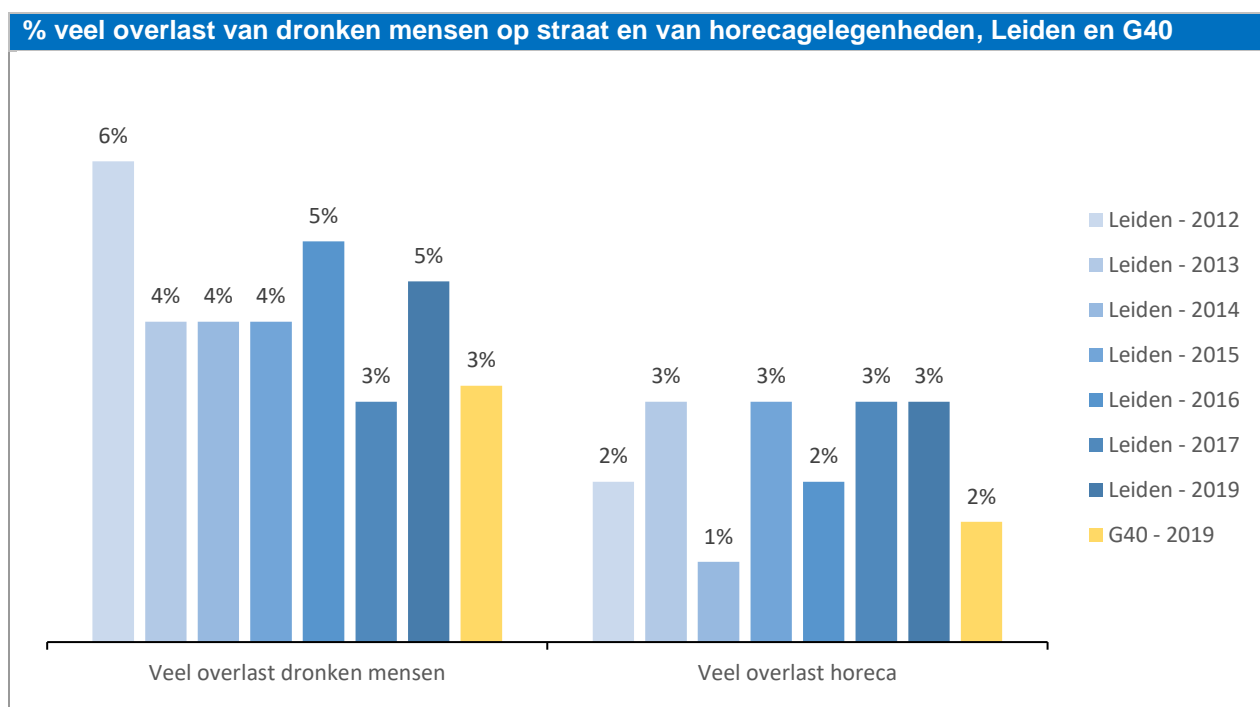
Ervaren overlast door horeca en dronken mensen op straat: Leiden en stadsdeel Midden

Aan de respondenten van de Veiligheidsmonitor is een reeks mogelijke buurtproblemen voorgelegd, waaronder horeca-overlast en de aanwezigheid van dronken mensen. Aan hen wordt gevraagd of het in de buurt wel eens voorkomt en vervolgens of men er zelf veel overlast van ervaart.

35% van de inwoners geeft aan dat 'dronken mensen op straat' wel eens in de buurt voorkomt. Dit is iets meer dan in de G40 (30%). 5% ervaart in 2019 zelf veel overlast hiervan. Dit is een stijging vergeleken met 2017 (3%) en ook bovengemiddeld ten opzichte van de G40 (3%).

13% zegt dat 'overlast van horecagelegenheden' wel eens voorkomt in de buurt en 3% ervaart er zelf veel overlast van. Dit is vergelijkbaar met de G40.

Hieronder zien we de ontwikkeling van 'zelf veel overlast ervaren' van deze twee buurtproblemen. Dat geeft een betere indruk dan of iets 'wel eens voorkomt'. De overlast van dronken mensen liet een licht dalende lijn zien, maar is in 2019 weer gestegen tot 5%. Het aandeel Leidenaren dat aangeeft veel horeca-overlast te ervaren is stabiel rond de 2%.

Bron: Veiligheidsmonitor

Spreiding over de stad van het 'wel eens voorkomen' van dronken mensen op straat en horecaoverlast

Met name de spreiding van de aanwezigheid van dronken mensen op straat springt in het oog: terwijl dit voor Leiden als geheel 35% is, is dit in stadsdeel Midden 74%. De overige stadsdelen variëren van 23% tot 26%.

De overlast van horecagelegenheden (voor heel Leiden zegt 13% dat het wel eens voorkomt) varieert van 30% in stadsdeel Midden tot 8% in Stadsdeel Zuid. De exacte formulering van deze vraag is: Komt hinder van horecagelegenheden wel eens voor bij u in de buurt?

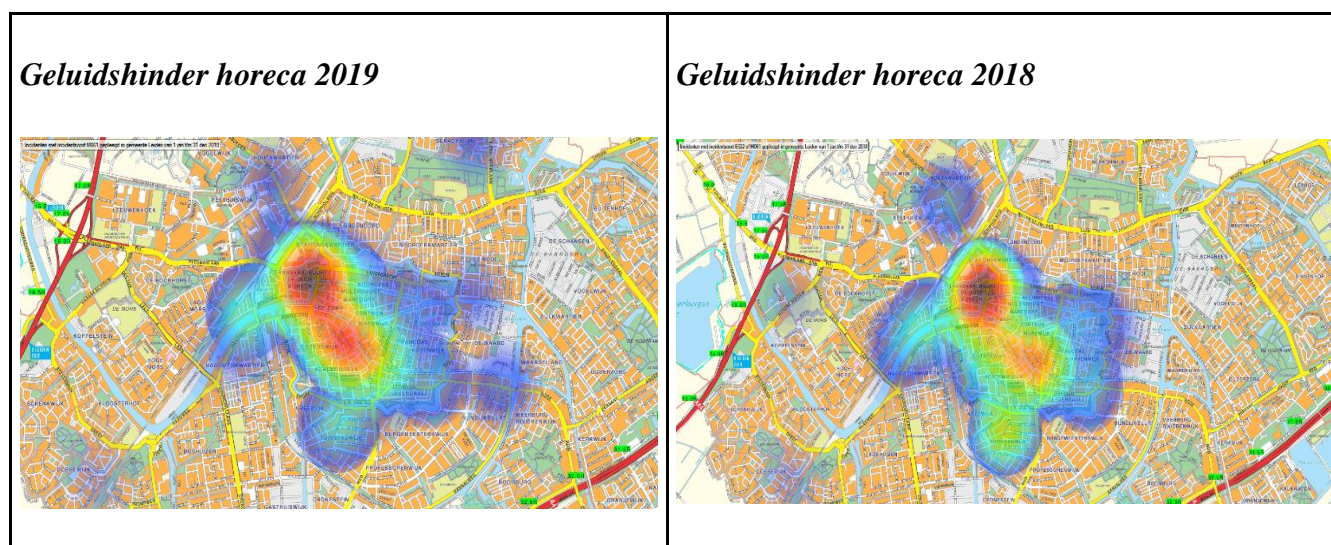
Zelf ervaren van veel uitgaansoverlast

In Leiden ervaart 5% van de inwoners zelf veel overlast van dronken mensen op straat, in stadsdeel Midden is dit 14%. In Leiden ervaart eveneens 3% veel overlast van horecagelegenheden, in stadsdeel Midden is dit 7%. Ook bij het zelf ervaren van veel overlast zijn de verschillen tussen de stadsdelen dus opvallend.

% Overlast van dronken mensen op straat en horeca, Leiden en stadsdeel Midden, 2012 - 2019							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019
Dronken mensen op straat komt wel eens voor:							
<i>Leiden</i>	35%	38%	35%	35%	39%	35%	35%
<i>Stadsdeel Midden</i>	65%	72%	69%	64%	74%	70%	74%
Ervaart zelf veel overlast van dronken mensen op straat:							
<i>Leiden</i>	6%	4%	4%	4%	5%	3%	5%
<i>Stadsdeel Midden</i>	14%	9%	9%	10%	12%	8%	14%
Overlast van <i>horeca</i> komt wel eens voor:							
<i>Leiden</i>	16%	16%	15%	14%	15%	16%	13%
<i>Stadsdeel Midden</i>	34%	30%	29%	27%	32%	31%	30%
Ervaart zelf veel overlast van <i>horeca</i>:							
<i>Leiden</i>	2%	3%	1%	3%	2%	3%	3%
<i>Stadsdeel Midden</i>	8%	7%	3%	8%	5%	7%	7%

Bron: Veiligheidsmonitor

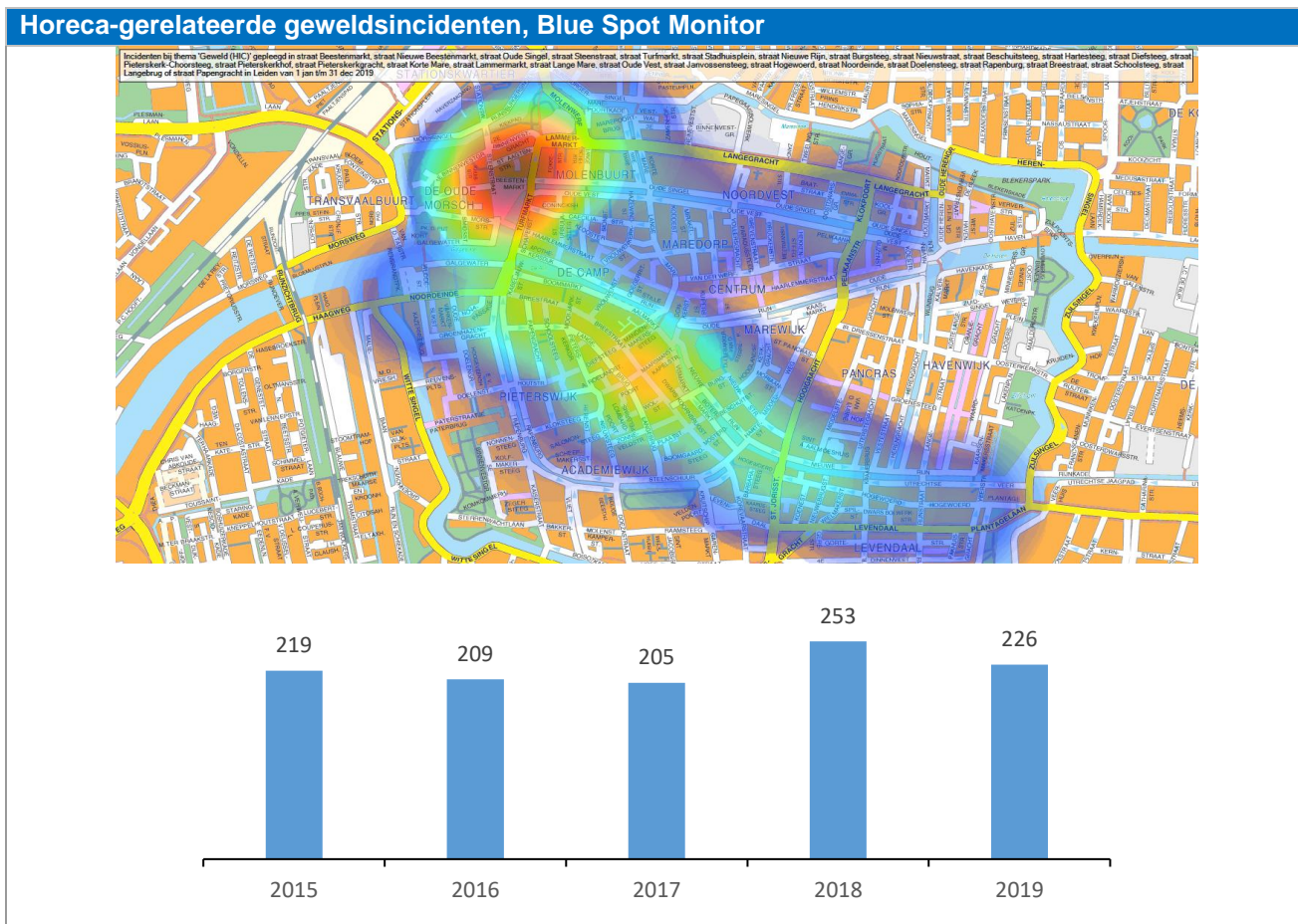
In onderstaande informatie van de politie is de locatie van de geluidshinder van horeca in 2018 en 2019 weergegeven.

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Geweldsincidenten in uitgaansgebied

Hieronder een kaartje met de locaties van het horecagerelateerd geweld in 2019 met vervolgens een ontwikkeling in de tijd van het aantal geweldsincidenten. Dit aantal is gedaald ten opzichte van vorig jaar (226 in 2019; 253 in 2018), maar lijkt te schommelen in de tijd. Dit is een selectie uit de registraties van de politie op basis van tijd en plaats. Ruimtelijk gezien concentreert het geweld zich, meer dan de geluidsoverlast, rondom de Beestenmarkt.

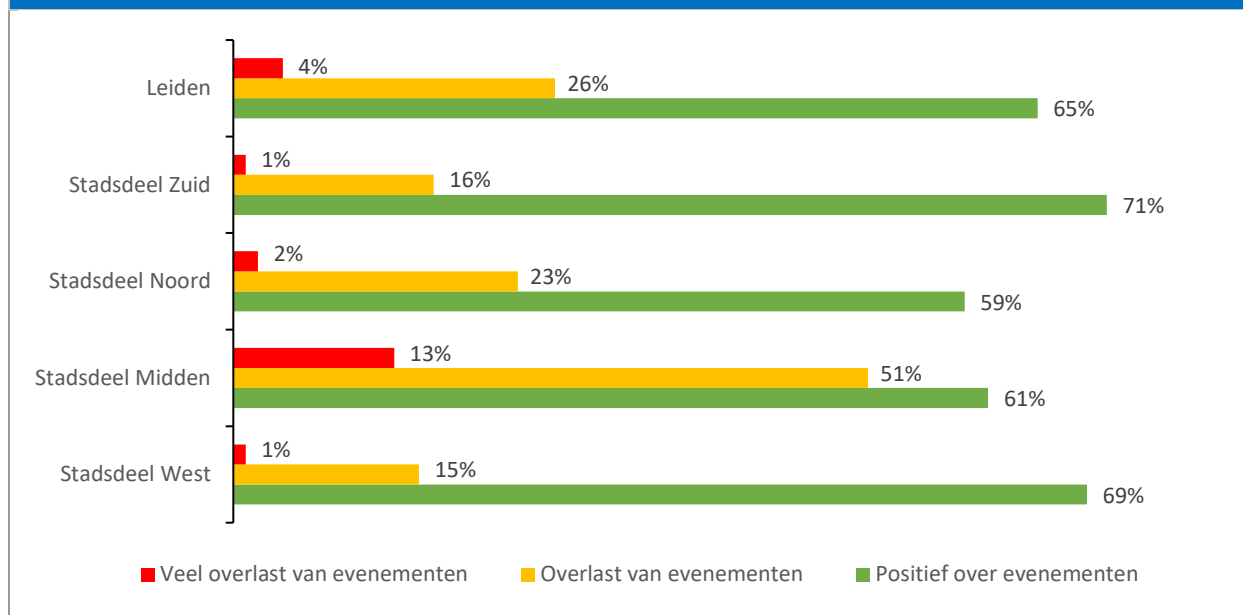
Bron: Politie-eenheid Den Haag.

Veilige evenementen

Leiden is een stad met veel evenementen, groot en klein. Aan de ene kant dragen ze bij aan de levendigheid van de stad en trekken hiermee bezoekers van binnen en buiten de gemeente. Aan de andere kant kunnen met name de bewoners hier hinder van ondervinden. Het is uiteraard ook van groot belang om de veiligheid van het publiek te waarborgen. Om meer inzicht in dit onderwerp te krijgen is sinds 2011 in Leiden een extra vragenblok opgenomen in de Veiligheidsmonitor.

65% van de Leidenaren staat positief tegenover evenementen. Circa 4% is negatief hierover. In stadsdeel Midden, waar de meeste grote evenementen plaatsvinden, staat 61% positief tegenover evenementen. De overlast verschilt behoorlijk per stadsdeel. Gemiddeld in Leiden ervaart 26% wel eens overlast. Dit is als volgt onderverdeeld: 4% van alle Leidenaren ervaart vaak overlast, 15% ervaart soms overlast en 7% zelden. In stadsdeel Midden is dit het hoogst (51% heeft overlast, 13% vaak), in stadsdeel West het laagst met 15%.

% inwoners dat overlast heeft van evenementen en dat er positief tegenover staat (2019)

Bron: Veiligheidsmonitor

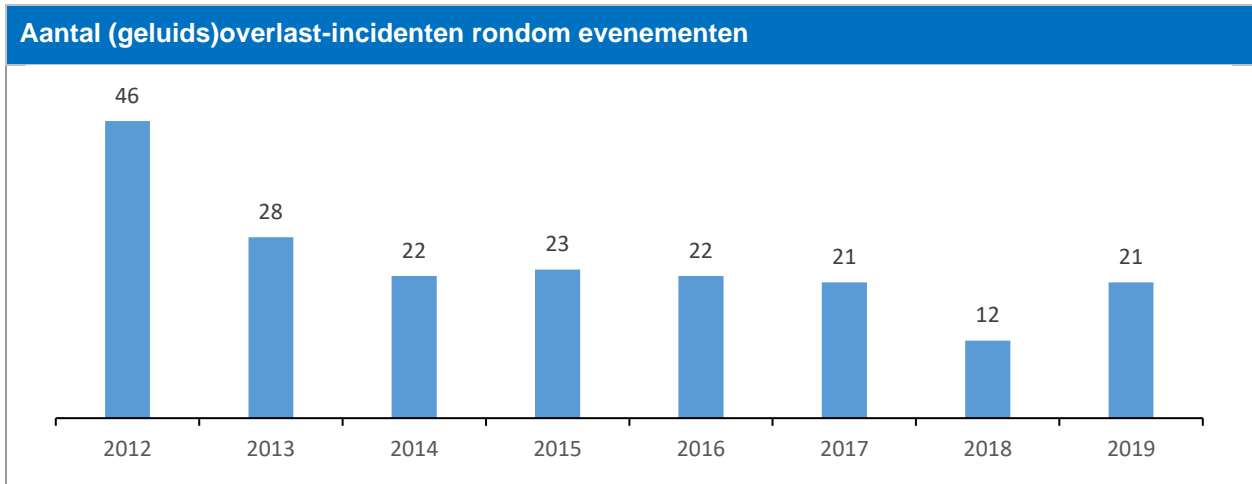
Met name de grotere evenementen (zoals 3 oktober) zorgen voor de overlast: 69% van de mensen die wel eens overlast hebben heeft vooral daarvan overlast. De belangrijkste vorm van overlast is geluidsoverlast van het evenement zelf (51% van de mensen met overlast noemen dit), gevolgd door lawaai van (dronken) mensen (44%) en bereikbaarheid van woningen en winkels (33%). De overlast van de bereikbaarheid van woningen, winkels enz. is gedaald (39%).

Vormen van overlast van evenementen waar men het meest last van heeft, Leiden (men mocht max. 2 vormen van overlast aangeven)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019
Geluidsoverlast van het evenement zelf	52%	56%	55%	54%	50%	45%	48%
Bereikbaarheid van woningen, winkels enz.	36%	31%	39%	41%	40%	48%	39%
Lawaai van (dronken) mensen	39%	37%	32%	35%	35%	37%	35%
Parkeeroverlast / verkeersdruk	12%	23%	14%	18%	15%	19%	21%
Vernieling en vervuiling	17%	20%	23%	20%	24%	21%	16%
Anders (wildplassen, café's, boten etc.)	21%	25%	11%	14%	13%	13%	14%
Openbaar vervoer ontregeld	9%	10%	19%	9%	13%	8%	10%

Bron: Veiligheidsmonitor

De politie registreert geluidsoverlast-incidenten rondom evenementen. In 2019 werden er hier 21 van geregistreerd. Dit is al enkele jaren stabiel, met 2018 als uitschieter naar beneden (12).

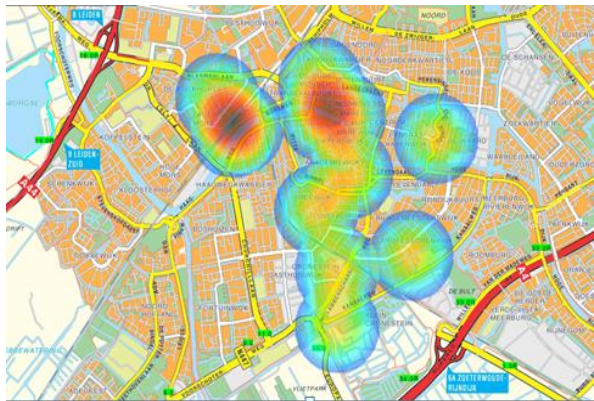
Bron: Politie-eenheid Den Haag

Hieronder is de spreiding van de geluidsoverlast van evenementen te zien. Het gaat dus in 2019 om 21 incidenten.

Geluidshinder evenementen 2019

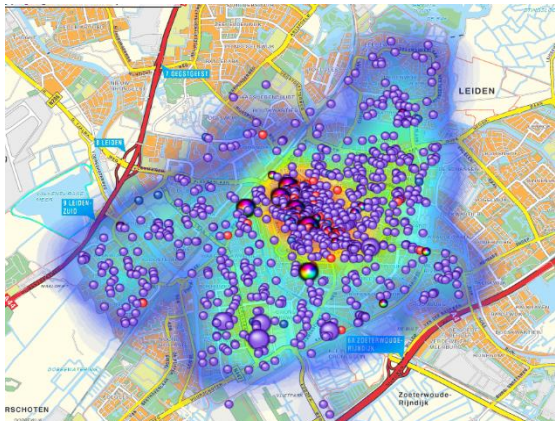
Geluidshinder evenementen 2018

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Tot slot nog twee kaartjes waar alle geluidshinder op de kaart is weergegeven.

Geluidshinder horeca, evenement & overig 2019

Geluidshinder horeca, evenement & overig 2018

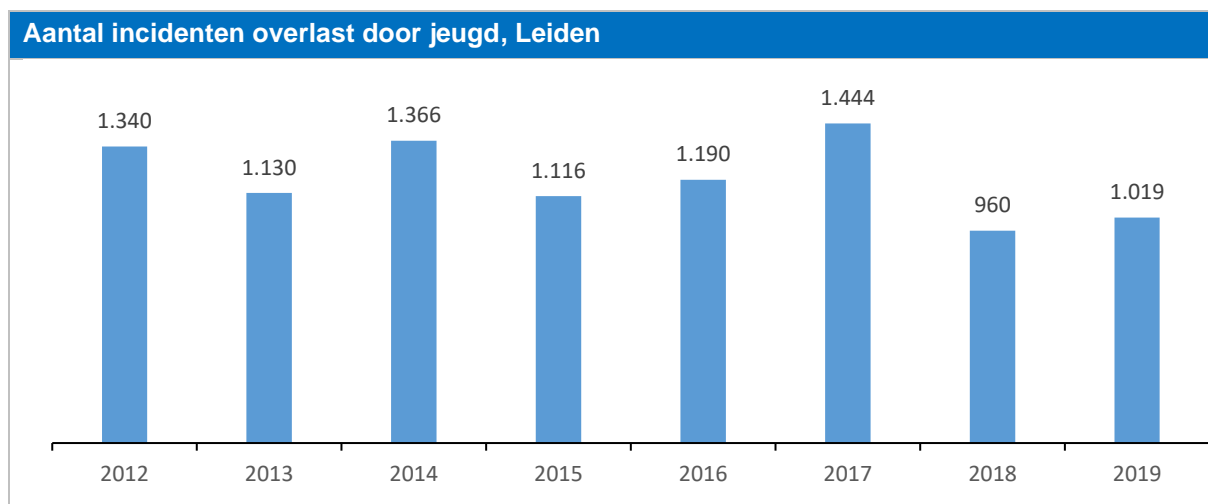
Bron: Politie-eenheid Den Haag

2 Jeugd en veiligheid

In dit hoofdstuk gaan we in op overlastgevende jeugd en op jeugdcriminaliteit.

2.1 Overlastgevende jeugd

In 2019 waren er 1.019 incidenten van overlastgevende jeugd. Nadat dit in 2018 fors gedaald was tot 960, is er in 2019 weer sprake van een lichte stijging. Het aantal incidenten op dit gebied lijkt te fluctueren over de jaren.

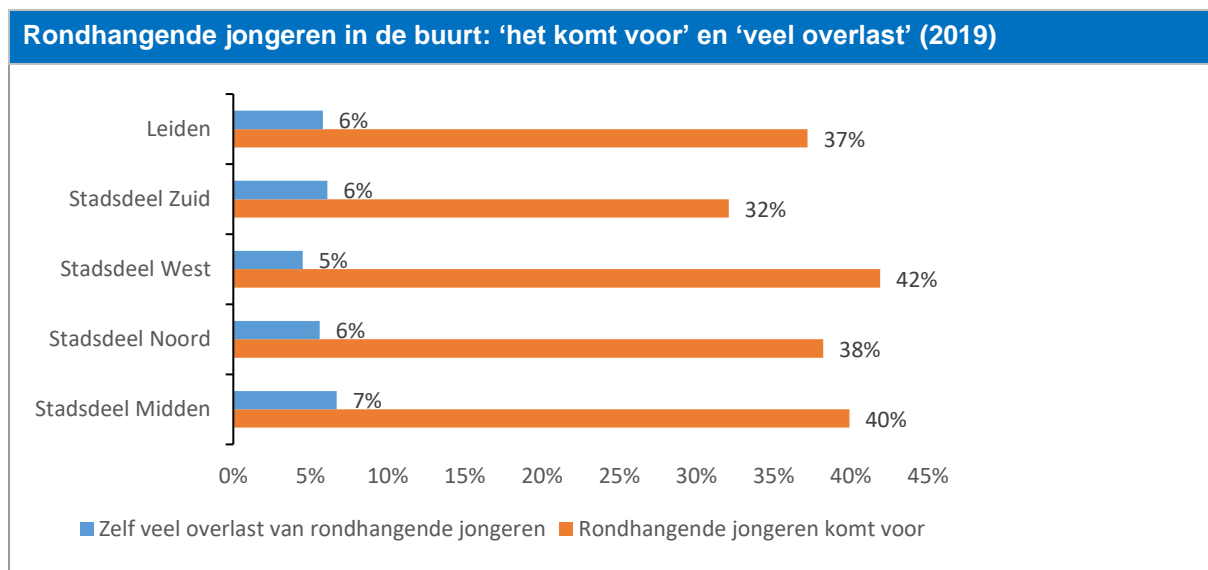

Bron: Politie-eenheid Den Haag

N.B. de definitie van incidenten jeugdoverlast is van 2013 op 2014 veranderd. Er vallen nu meer soorten incidenten onder (zoals vuurwerkoverlast).

Jongerenoverlast is samen met geluidsoverlast en overlast van buurtbewoners het meest voorkomende buurtprobleem. In Leiden geeft 37% aan dat het wel eens voorkomt dat jongeren rondhangen in de buurt. Dit is minder dan in 2017 (41%). Dat hoeft echter nog niet te betekenen dat men er ook last van heeft.

Het aantal respondenten dat aangeeft zelf veel overlast te ervaren is 6%. De overlast van groepen jongeren varieert sterk per wijk (zie hoofdstuk 6), en iets per stadsdeel. De ontwikkelingen door de tijd zijn beperkt.

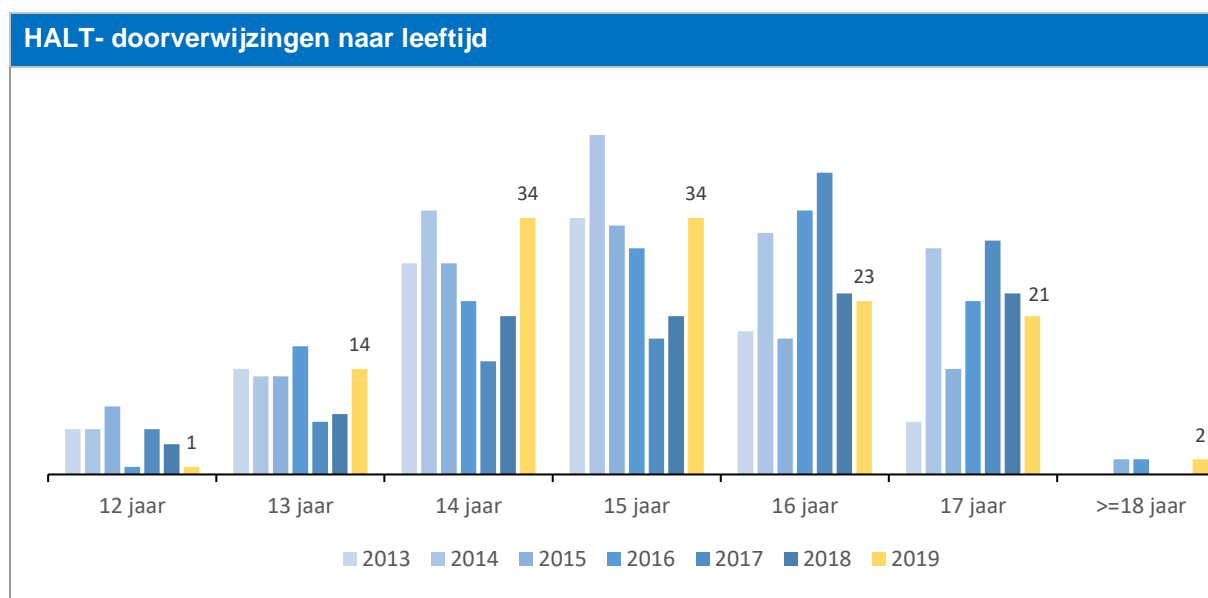

Bron: Veiligheidsmonitor

2.2 Jeugdcriminaliteit: HALT

'HALT Hollands Midden – Haaglanden' (verder HALT) geeft preventieve voorlichting, training, advies en ondersteuning op het gebied van jeugdcriminaliteit. Ook voert HALT lokaal preventieve projecten uit. Door middel van de HALT-afdoening (pedagogische straf zoveel mogelijk gekoppeld aan het delict, geen strafblad) werkt HALT repressief tegen de jeugdcriminaliteit. Halt registreert zowel de gemeente waarin het delict heeft plaatsgevonden als ook de woonplaats van de jongere. Hieronder staat informatie van naar HALT doorverwezen jongeren die in Leiden wonen.

In Leiden lag het totale aantal doorverwijzingen naar HALT in 2019 op 129 (92 jongens en 37 meisjes), een stijging ten opzichte van 2018 (102 doorverwijzingen). Van de 129 HALT-doorverwijzingen in 2019 zijn er 97 positief afgerond. De overige werden niet in behandeling genomen (1), negatief afgerond (7) of zijn nog in behandeling (24). Negatief afgeronde doorverwijzingen komen alsnog bij het OM. Wat betreft de leeftijd zien we wel verschuivingen. Zagen we vanaf 2014 een trend dat er minder jongeren van 14 en 15 jaar zijn doorverwezen en vanaf 2015 meer jongeren van 16 en 17 jaar, vanaf 2018 is deze trend gekeerd: het aantal doorverwijzingen is nu hoger onder 14- en 15-jarigen dan onder 16- en 17-jarigen.

Bron: Jaaroverzicht HALT

In 2019 werden de meeste jongeren naar HALT doorverwezen na vermogensdelicten (wel een daling t.o.v. 2018), schoolverzuim (stijging t.o.v. 2018) of openbare ordeverstoring (stijging).

Delict waarvoor jongeren zijn doorverwezen naar HALT							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TOTAAL	108	164	117	131	117	102	129
vermogensdelicten	37	39	24	32	23	43	35
schoolverzuim	14	18	14	27	23	12	22
openbare orde	9	19	9	6	12	11	17
vuurwerkovertreden	23	14	7	5	7	9	15
baldadigheid	7	18	28	23	16	3	14
vernietiging	4	19	9	4	7	7	3
overig	14	37	26	34	29	17	23

Bron: Jaaroverzicht HALT

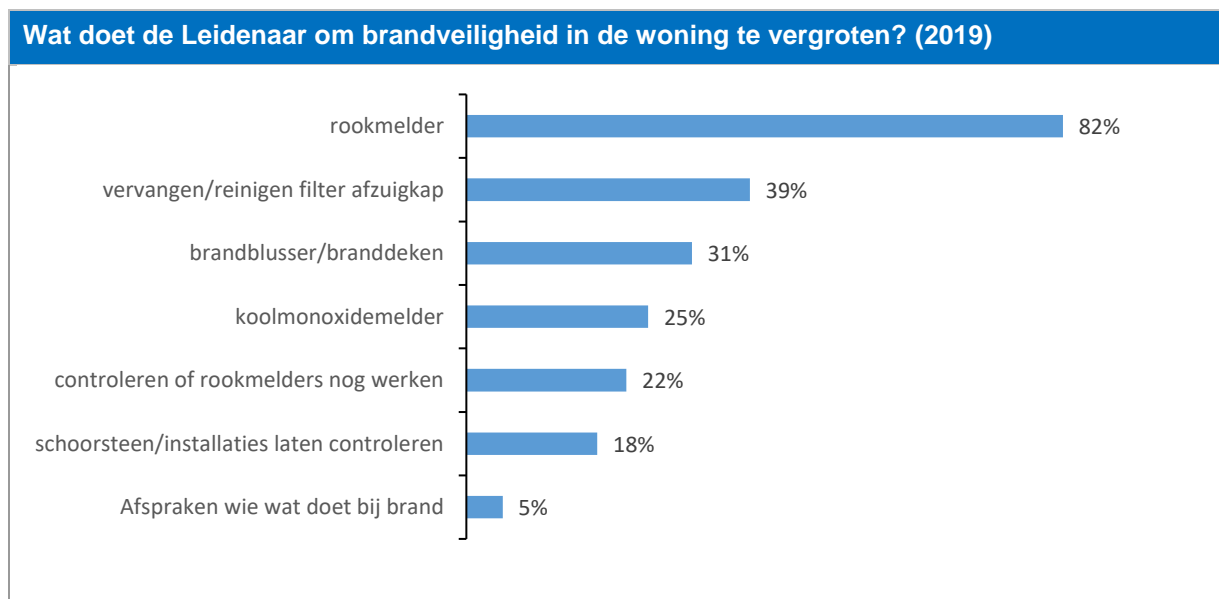
3 Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid omvat brandveiligheid, voorbereiding op rampenbestrijding en externe veiligheid. 'Rampenbestrijding en crisisbeheersing' is binnen de fysieke veiligheid een speerpunt in het Leidse veiligheidsbeleid. Deze rapportage geeft de beknopte uitkomsten voor Leiden van de Veiligheidsmonitor, en uit andere bronnen. De Veiligheidsregio maakt een eigen rapportage over de aspecten brandveiligheid en risicoperceptie uit de Veiligheidsmonitor.

3.1 Brandveiligheid

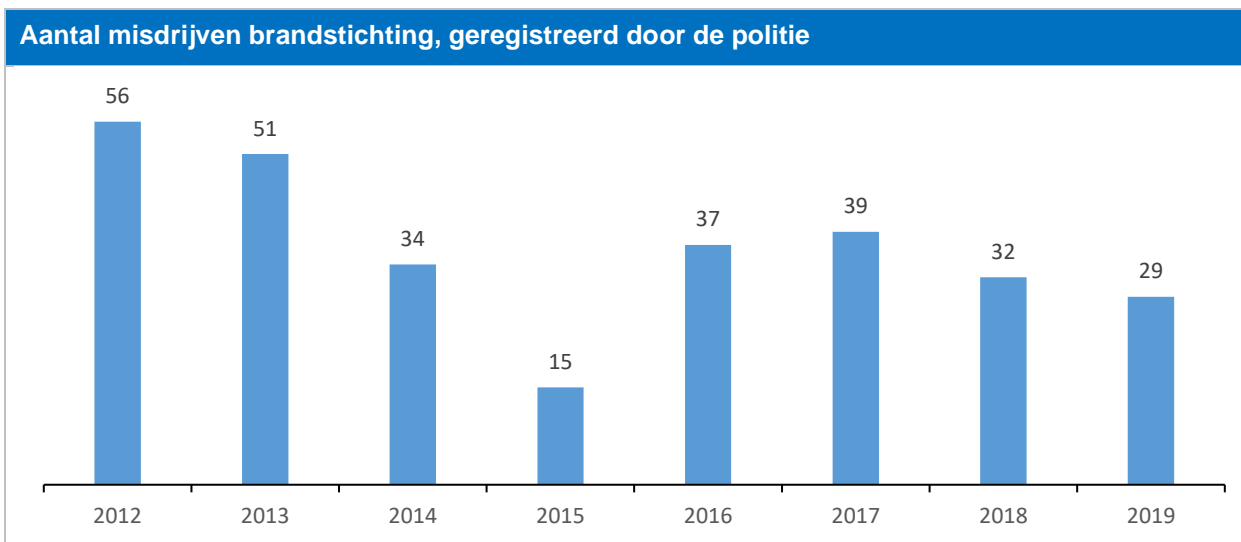
In de regio Hollands Midden is sinds 2011 een vragenblok aan de Veiligheidsmonitor toegevoegd over de brandweer en brandveiligheid. 35% van de inwoners maakt zich soms of regelmatig zorgen over brandveiligheid thuis en 19% over brandveiligheid in uitgaansgelegenheden.

87% beoordeelt de brandveiligheid van de eigen woning als voldoende, 13% als onvoldoende. Er is gevraagd wat men doet om de brandveiligheid in de woning te verbeteren. Een rookmelder wordt het vaakst genoemd (82%). 5% geeft aan thuis afspraken gemaakt te hebben over wie wat doet bij brand. 25% heeft behoefte aan informatie over brandveiligheid in de woning.

Bron: Veiligheidsmonitor

Cijfers over branden komen zowel via de politie als via de brandweer. De *brandweer* redeneert vanuit hulpverlening en de brandweer registreert daarom, hoe vreemd het ook mag lijken, geen brandstichtingen. Wel registreert ze het aantal brandmeldingen. De politie redeneert vanuit opsporing. Daarom is brandstichting vooral voor de politie van belang en registreert ze dat wel. Daarmee liggen de werkvelden en ook de informatieverstrekking uit elkaar. De *politie* registreerde in 2019 29 brandstichtingen. Ook registreerde ze 239 branden (melding met politie inzet). Het zijn er iets minder dan de brandweer registreerde (zie volgende bladzijde).

Bron: Politie-eenheid den Haag

De brandweer registreerde in 2019 1.330 incidenten binnen de gemeente Leiden. In de hele regio Hollands Midden waren er 6.705 incidenten waar de brandweer bij betrokken was. Natuurlijk werden er ook branden geregistreerd (269 in Leiden). Dit zijn er twee minder dan vorig jaar.

Incidenten door brandweer geregistreerd, Regio Hollands Midden						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totaal aantal incidenten in de regio	6.724	6.888	6.445	6.596	6.705	6850
Doden bij brand (regio)	2	3	2	0	1	2
Gewonden bij brand (regio)	74	99	67	74	21	21
Redding van mensen bij brand (regio, v.a. 2018: Leiden)	468	552	462	449	23	91
Totaal aantal incidenten binnen de gemeente Leiden	1.391	1.364	1.258	1.287	1.217	1.330
waarvan:						
• Automatische brandmelding	612	534	449	392	313	311
• Dienstverlening en ongevallen	479	568	556	618	618	735
• Brand	271	253	243	262	271	269
• Ongeval gevaarlijke stoffen / waterongeval	11	9	14	15	15	15

Bron: Brandweer Hollands Midden

De brandweer verantwoordt zich naar de gemeenten toe o.a. met hun activiteiten op het gebied van risicobeheersing. De controles en hercontroles met betrekking tot brandveiligheid zijn in 2019 behoorlijk gedaald.

Risicobeheersing, gemeente Leiden						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Adviezen omgevingsveiligheid / WABO	279	344	368	393	285	334
Adviezen Evenementenbeleid	132	147	97	76	68	68
Adviezen Bereikbaarheid t.b.v. repressie	295	278	298	316	397	532
Adviezen overig	184	340	451	513	469	321
Controles brandveiligheid	35	358	676	753	703	467
Hercontroles brandveiligheid	0	172	161	137	132	85
Controledossiers overgedragen	13	31	30	13	9	6
% Adviezen omgevingsveiligheid binnen behandeltermijn	70%	66%	77%	83%	90%	87%

Bron: Brandweer Hollands Midden

3.2 Rampenbestrijding en externe veiligheid

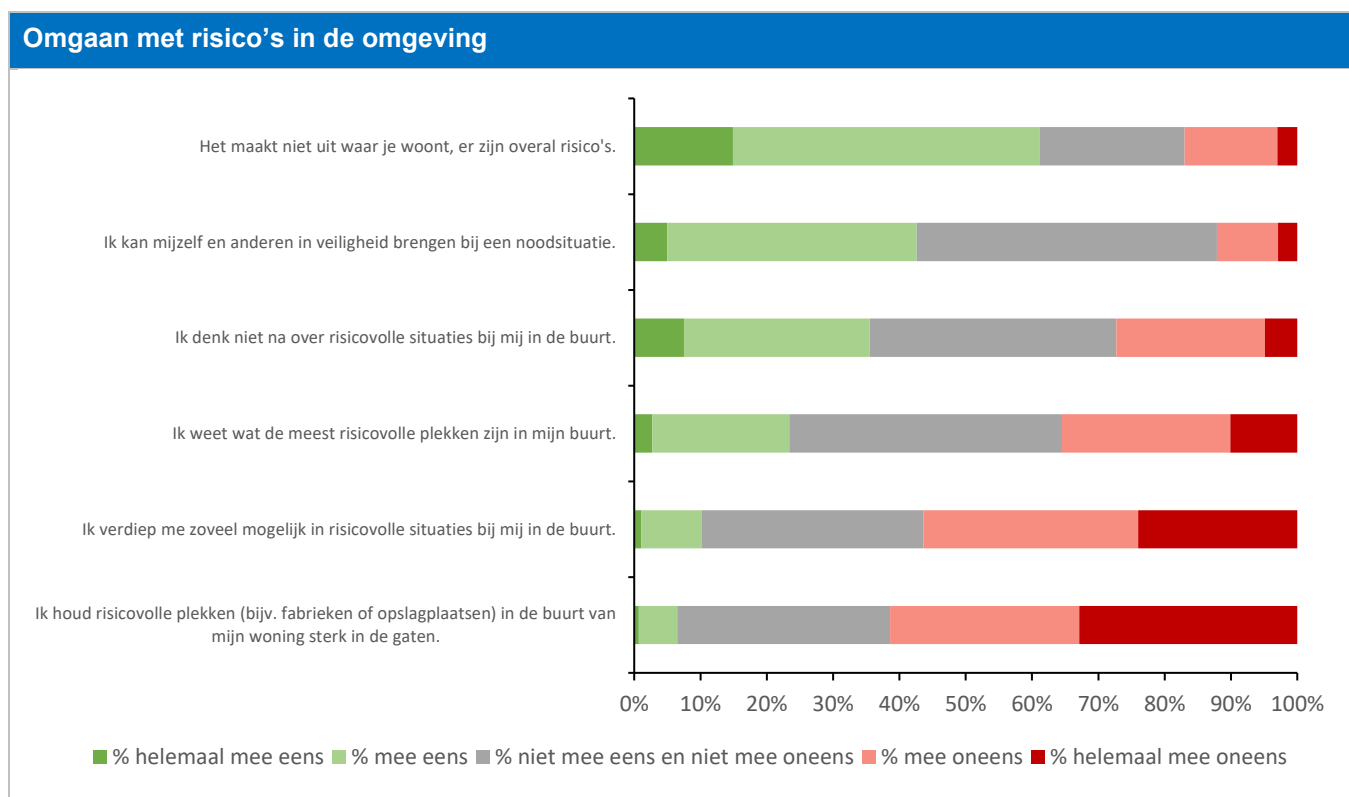
Bij dit thema staan de risico's in de woonomgeving centraal. Dat kunnen zowel risico's dichtbij huis als ook wat verder weg zijn. De bron hiervan is de Veiligheidsmonitor.

Op de vraag of men zich wel eens zorgen maakt over bepaalde soorten rampen geldt voor alle soorten dat de meerderheid zich daar zelden of nooit zorgen over maakt. Er is aan de respondenten een lijst voorgelegd met mogelijke risico's, met de vraag welke risico's men denkt dat de kans groot is dat ze zich voor zullen doen. Van de genoemde mogelijke rampen denkt men dat de kans op extreem weer en overstromingen het grootst is (samen 47%). In tijden van de coronacrisis is het opvallend dat in 2019 een klein deel van de Leidenaren de kans op een uitbraak van een plaag of dierziekte of de uitbraak van een grote ziektegolf (samen 12%) groot achtte. In 2017 vielen deze thema's onder de categorie 'bedreiging volksgezondheid'. Daarnaast acht 5% de kans op uitval van gas, water en elektriciteit groot. 10% van de Leidenaren denkt in 2019 dat de kans op uitval van internet, televisie en telefoonverbinding groot is, waar dit in 2017 27% was. Cybercriminaliteit is een nieuwe categorie. 22% denkt dat de kans groot is dat een grootschalige vorm hiervan zich voordoet.

Van welke risico's denkt u dat de kans groot is dat ze zich voordoen?		
	2017	2019
Uitval van gas, water, elektriciteit	-	5%
Uitval van internet, televisie, telefoonverbinding	27%	10%
Extreem weer en overstromingen	47%	47%
Druk bezochte evenementen	12%	-
Bedreiging volksgezondheid (bv, virus/pandemie; 2017)	6%	6%+6%
Uitbraak van een plaag of dierziekte + uitbraak van een ziektegolf onder een groot deel van de bevolking (2019)		
Grote brand	14%	11%
Grootschalige verkeersincidenten	9%	11%
Ongeluk waarbij rook/giftige stoffen vrijkomen (2017)	6%	4%
Vuurwerkopslag	3%	-
Terroristische aanslag	14%	6%
Cybercriminaliteit (bv. een computerhack)	-	22%

Bron: Veiligheidsmonitor Leiden

Hieronder zien we aan de hand van stellingen in hoeverre mensen ' bezig zijn met ' risicovolle plekken en gebeurtenissen in de buurt. Het beeld is dat men zich hierover niet veel zorgen maakt: relatief veel mensen zijn het eens met de stelling dat risico's overal zijn, onafhankelijk van waar je woont. Weinig mensen houden risicovolle plekken in de gaten of verdiepen zich in risicovolle situaties.

Bron: Veiligheidsmonitor Leiden

Mensen wordt geadviseerd om 'spullen' (voorheen werd de term noodpakket gebruikt) in huis te hebben om 72 uur mee door te komen. Dit zijn artikelen waarmee voor een langere periode een noodsituatie kan worden overbrugd zonder hulp van buitenaf. 40% van de Leidenaren heeft voldoende spullen in huis om 72 uur mee door te komen. 54% geeft aan hiervoor niet voldoende spullen in huis te hebben.

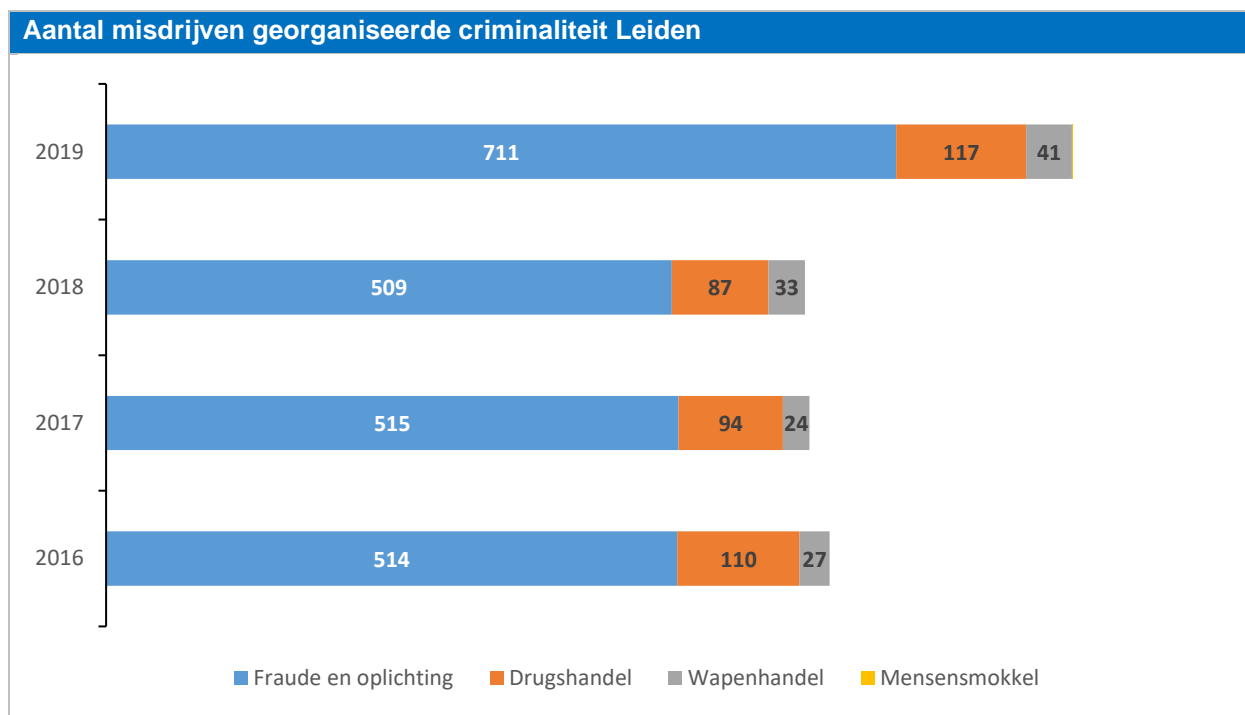
4 Ondernijning

Hoewel de criminaliteit met direct slachtofferschap daalt, lijkt de criminaliteit waar de samenleving als geheel slachtoffer van is, toe te nemen. Mede door gebrek aan direct slachtofferschap, komt deze ondermijnende criminaliteit amper terug in de veiligheidscijfers. Het is dus moeilijk de omvang van ondermijnende criminaliteit te bepalen. Wij definiëren ondernijning als een situatie waarin de 'onderwereld' vermengd raakt met de 'bovenwereld'. Het betreft stelselmatig gepleegde criminaliteit waarbij onwettige vermogens gegenereerd worden. Criminele activiteiten gaan schuil achter een legale dekmantel. Hierdoor ontstaat een vermenging tussen boven- en onderwereld die ontwrichtend is voor de samenleving en ondermijnt voor de sociaaleconomische en maatschappelijke instituties (bron: IVP 2019-2022).

De bestuurlijke aanpak van ondernijning is en blijft een speerpunt van het Leidse veiligheidsbeleid. In bijlage 2 van dit rapport is een infographic te zien van de Aanpak ondernijning van de gemeente Leiden in 2019. Omdat het een breed onderwerp is en het ook nog eens grotendeels verborgen is, valt hier op grond van de beschikbare politiecijfers weinig over te zeggen. Het programma aanpak ondernijning gemeente Leiden, 'Sleutels voor een weerbare gemeente' geeft uitvoering aan de bestuurlijke aanpak van ondernijning. Door het versterken van de eigen informatiepositie en de samenwerking met partners wordt een steeds scherper beeld verkregen van ondernijning in Leiden: netwerken, locaties, subjecten. Op grond van die inzichten worden bestuurlijke interventies gepleegd. Door binnen de organisatie de bewustwording te vergroten wordt de gemeente weerbaarder tegen criminele invloeden. Die toegenomen bewustwording heeft in 2019 geleid tot 65 signalen van ondernijning. Uiteraard is de gemeente actief bezig om dit in beeld te krijgen en aan te pakken. Via het samen met de deelnemende partners van het RIEC opstellen en verbeteren van het zogenaamde 'ondernijningsbeeld' streeft de gemeente naar een zo goed mogelijk inzicht in ondernijning. Die informatie is om begrijpelijke redenen niet openbaar.

Bij gebrek aan meer toegesneden informatie over ondernijning geven we de cijfers van de politie over georganiseerde misdaad. De indicator 2B1.j. Georganiseerde criminaliteit/ondernijning is met de vaststelling van het IVP 2019- 2022 geschrapt omdat deze indicator onduidelijk is en een schijnbeeld geeft van ondernijning. Hieronder wordt o.a. de hennepcultuur, vastgoedfraude, mensenhandel, wapenbezit en computercriminaliteit verstaan. Deze geven slechts een beperkt beeld van ondernijning in Leiden. Voor veel activiteiten van de georganiseerde misdaad zijn lokale voorzieningen en netwerken nodig. Zo komen de boven- en onderwereld met elkaar in contact. Hier kan een 'bestuurlijke aanpak' worden ingezet naast strafrechtelijke en/of fiscale interventies: de gemeente kan maatregelen nemen om de georganiseerde misdaad te belemmeren in haar activiteiten. Leiden focust zich deze jaren onder meer op drugscriminaliteit, witwassen en vastgoedfraude. Op die laatste twee thema's draait ook nog een apart project, 'Geldstromen in de Leidse Vastgoedwereld'.

De politie registreerde op het terrein van de georganiseerde misdaad de volgende categorieën: fraude en oplichting, drugshandel, wapenhandel en mensensmokkel. In 2016 heeft een wijziging in de registratie plaatsgevonden. Sinds dat jaar probeert de politie namelijk beter dan voorheen een incident of misdrijf toe te wijzen aan de plaats waar het heeft plaatsgevonden en niet aan een plaats waar centraal geregistreerd wordt. Dit gaat bv. om incidenten in treinen, maar ook, en dat heeft grote gevolgen voor onze monitoring van ondernijning: internetfraude. Vandaar dat hier alleen cijfers vanaf 2016 worden gepresenteerd. Het totale aantal misdrijven georganiseerde criminaliteit (uiteraard voor zover bekend bij de politie) was jarenlang stabiel, maar is in 2019 gestegen tot 870. Die stijging is in alle categorieën te zien, met name fraude en oplichting. Het gaat dan vooral om een stijging in fraude met online handel en verzekeringsfraude.

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Hieronder nog een (beperkte) uitsplitsing van de misdrijven 'Fraude en oplichting' en 'Drugshandel'.

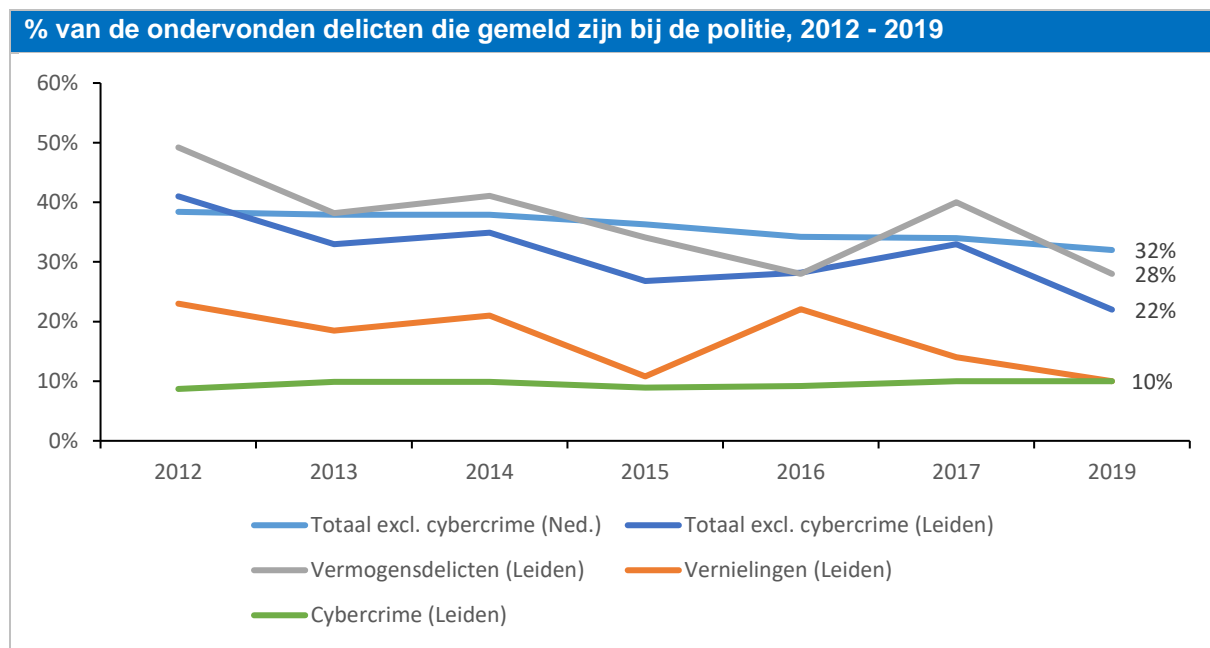
Aantal misdrijven georganiseerde criminaliteit Leiden				
	2016	2017	2018	2019
Totaal georganiseerde criminaliteit	651	633	629	870
Fraude en oplichting	514	515	509	711
<i>Waarvan fraude met online handel</i>	303	292	274	387
Drugshandel	110	94	87	117
<i>Waarvan bezit, handel en vervaardigen softdrugs</i>	51	42	41	46
<i>Waarvan bezit, handel en vervaardigen harddrugs</i>	59	52	46	71
Wapenhandel	27	24	33	41
Mensensmokkel	0	0	0	1

Bron: Politie-eenheid Den Haag

5 Bereidheid tot melding

Mensen kunnen allerlei redenen hebben om al dan niet melding te maken of aangifte te doen van een incident of misdrijf. Daarbij speelt een kosten-batenanalyse mee (moeite die het kost versus wat het mogelijk oplevert), plichtsgevoel, verzekering enz. In onderstaande grafiek staat van een aantal soorten delicten het percentage dat is gemeld bij de politie op basis van de melding van respondenten van de Veiligheidsmonitor. Het totaal is zowel van Nederland (lichtblauw) als van Leiden (donkerblauw) weergegeven, de rest alleen van Leiden.

In Nederland is de ontwikkeling veel stabiel. Dat kan heel goed komen omdat het aantal respondenten voor Leiden, zeker in de even jaren, een stuk lager is waardoor de marges groter zijn. In Leiden is het aandeel gemelde delicten gedaald van 33% in 2017 tot 22% in 2019. Zowel in Leiden als in Nederland is hierin sinds 2012 een dalende trend te zien.

Bron: Veiligheidsmonitor

6 Veiligheid in de stadsdelen en wijken

Elk jaar is er informatie beschikbaar op stadsdeelniveau. Elders in de rapportage zijn enkele relevante resultaten uitgesplitst naar stadsdeel; dat betreft vooral overlast van bijvoorbeeld horeca, dronken mensen en andere vormen van sociale overlast (zie 1.4). Voor meer gedetailleerde informatie meten we om het jaar op wijkniveau: hiervoor zijn uiteraard meer respondenten nodig. In de volgende paragrafen worden eerst kort enkele resultaten op stadsdeelniveau weergegeven, daarna op wijkniveau.

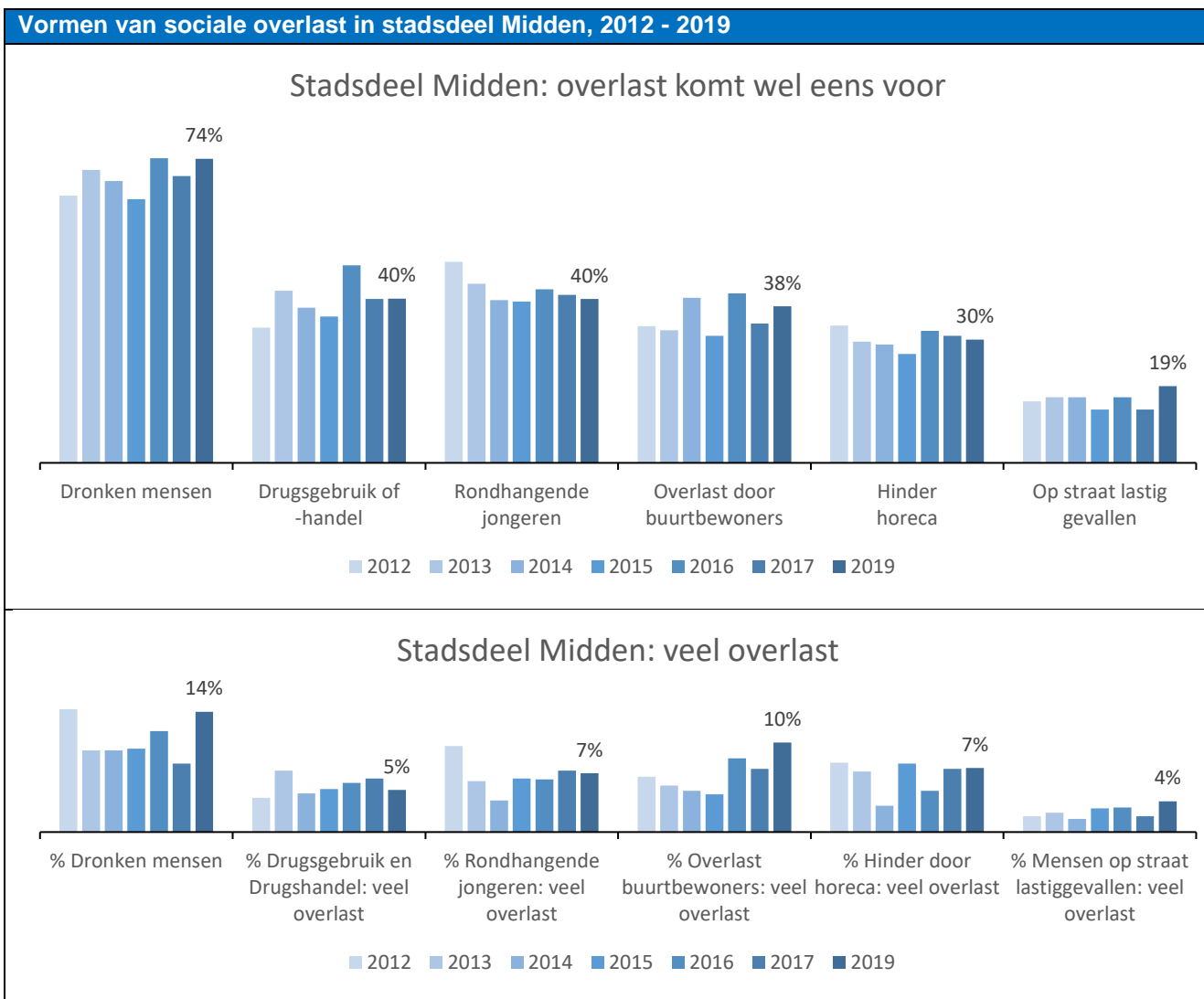
6.1 Veiligheid in stadsdelen

Van een aantal onderwerpen lijkt het relevant om ze uit te splitsen naar stadsdelen. Dit zijn dezelfde die terugkomen bij de uitsplitsing naar wijken. Het betreft leefbaarheid, overlast, veiligheidsgevoelens en slachtofferschap. Stadsdeel Midden scoort op een aantal aspecten slechter dan gemiddeld (overlast van evenementen, buurtbewoners, dronken mensen en horeca, fietsendiefstal en slachtofferschap totaal en van vernielingen). Deze zijn in rood weergegeven. In Noord had men in 2017 relatief veel last van onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt, maar in 2019 is dit cijfer gemiddeld ten opzichte van andere wijken. Er is in Noord ook relatief weinig sprake van slachtofferschap. In Zuid zijn (bijna) alle scores beter dan gemiddeld of gemiddeld. Voor West geldt in grote lijnen hetzelfde, maar daar is wel meer verkeersoverlast (Stevenshof) en men voelt zich vaker onveilig in eigen buurt. Dat laatste was in 2017 nog niet het geval.

	Leiden	Stadsdeel Midden	Stadsdeel Noord	Stadsdeel Zuid	Stadsdeel West
Leefbaarheid en overlast					
Rapportcijfer leefbaarheid	7,6	7,7	7,4	7,7	7,4
Sociale cohesie - schaal	5,8	5,5	6,0	5,9	5,9
Veel overlast van dronken mensen op straat	5%	14%	2%	3%	1%
Veel overlast van drugsgebruik en -handel	4%	5%	4%	4%	3%
Veel overlast van rondhangende jongeren	6%	7%	6%	6%	5%
Veel overlast van buurtbewoners	7%	10%	7%	7%	6%
Veel overlast van horeca	3%	7%	1%	3%	2%
Veel verkeersoverlast	28%	27%	27%	28%	36%
Wel eens overlast van evenementen	23%	51%	16%	15%	21%
Veiligheidsgevoel en slachtofferschap					
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt	7%	4%	8%	6%	8%
Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt	7,5	7,6	7,1	7,6	7,3
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	15%	17%	15%	12%	21%
Voelt zich vaak onveilig in eigen buurt	1%	1%	1%	1%	2%
Persoonlijk slachtofferschap (excl. cybercrime)	18%	26%	14%	16%	18%
Slachtoffer van cybercrime	14%	15%	14%	13%	14%
Slachtoffer woninginbraak	2%	3%	1%	1%	2%
Fietsdiefstal	5%	8%	4%	4%	6%
Slachtoffer vernielingen	7%	10%	6%	7%	5%

Bron: Veiligheidsmonitor

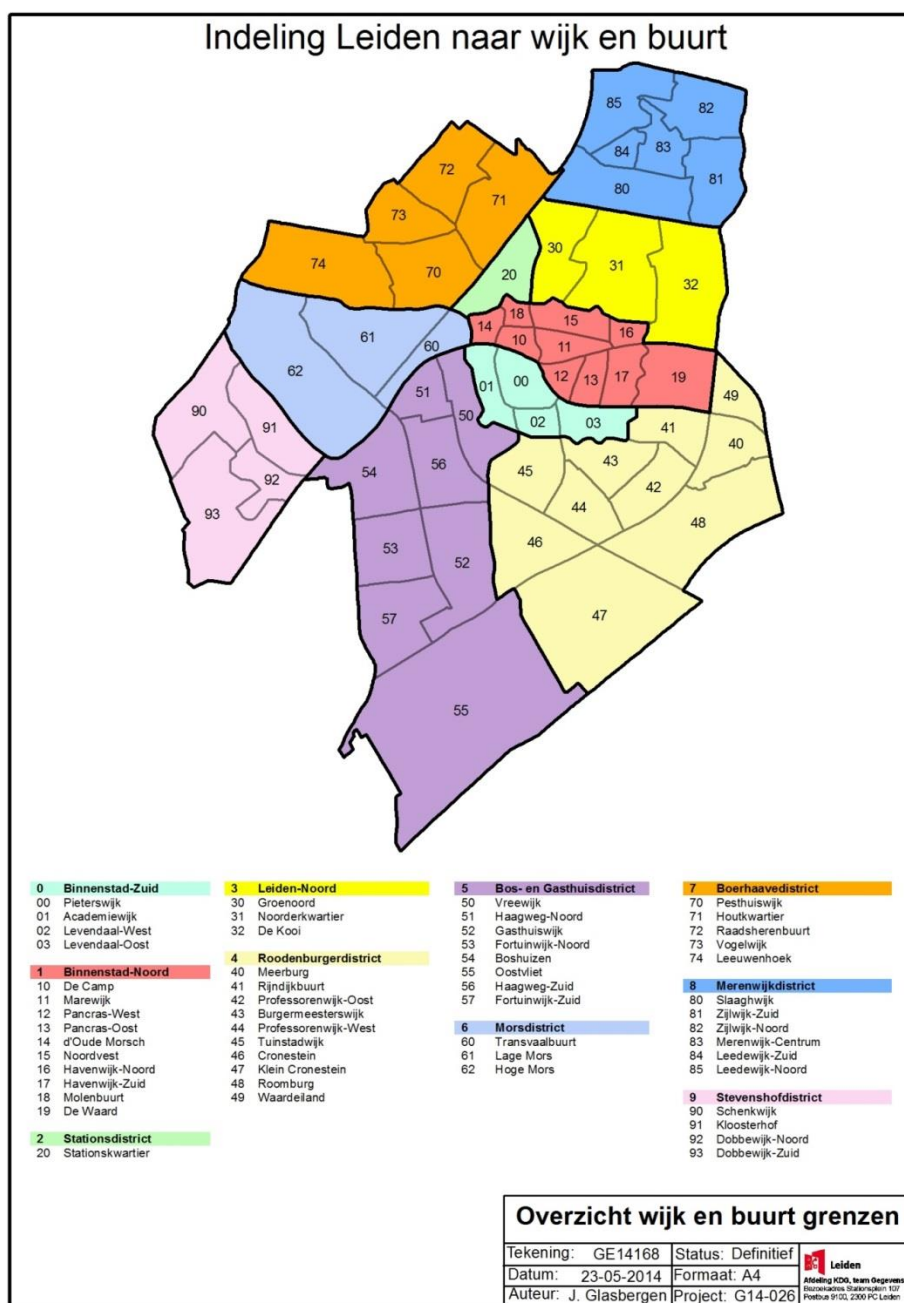
Stadsdeel Midden wordt o.a. in de Programmabegroting apart genoemd i.v.m. binnenstadsproblematiek zoals verschillende vormen van sociale overlast. Daarom schetsen we hier de ontwikkeling in stadsdeel Midden van de zes vormen van sociale overlast die in de Veiligheidsmonitor onderscheiden worden. De schaal is in beide grafieken gelijk gehouden zodat we kunnen zien dat weliswaar een behoorlijk percentage wel eens vormen van overlast ontmoet, maar dat veel minder mensen er zelf daadwerkelijk veel overlast van hebben. Het aandeel inwoners dat 'wel eens' overlast ervaart van dronken mensen buurtbewoners of lastig gevallen worden op straat is in 2019 gestegen. Andere vormen van overlast zijn ongeveer gelijk gebleven. De percentages mensen die zelf veel overlast ervaren variëren van 4 tot 14% in 2019.

Bron: Veiligheidsmonitor

6.2 Veiligheid en leefbaarheid in wijken

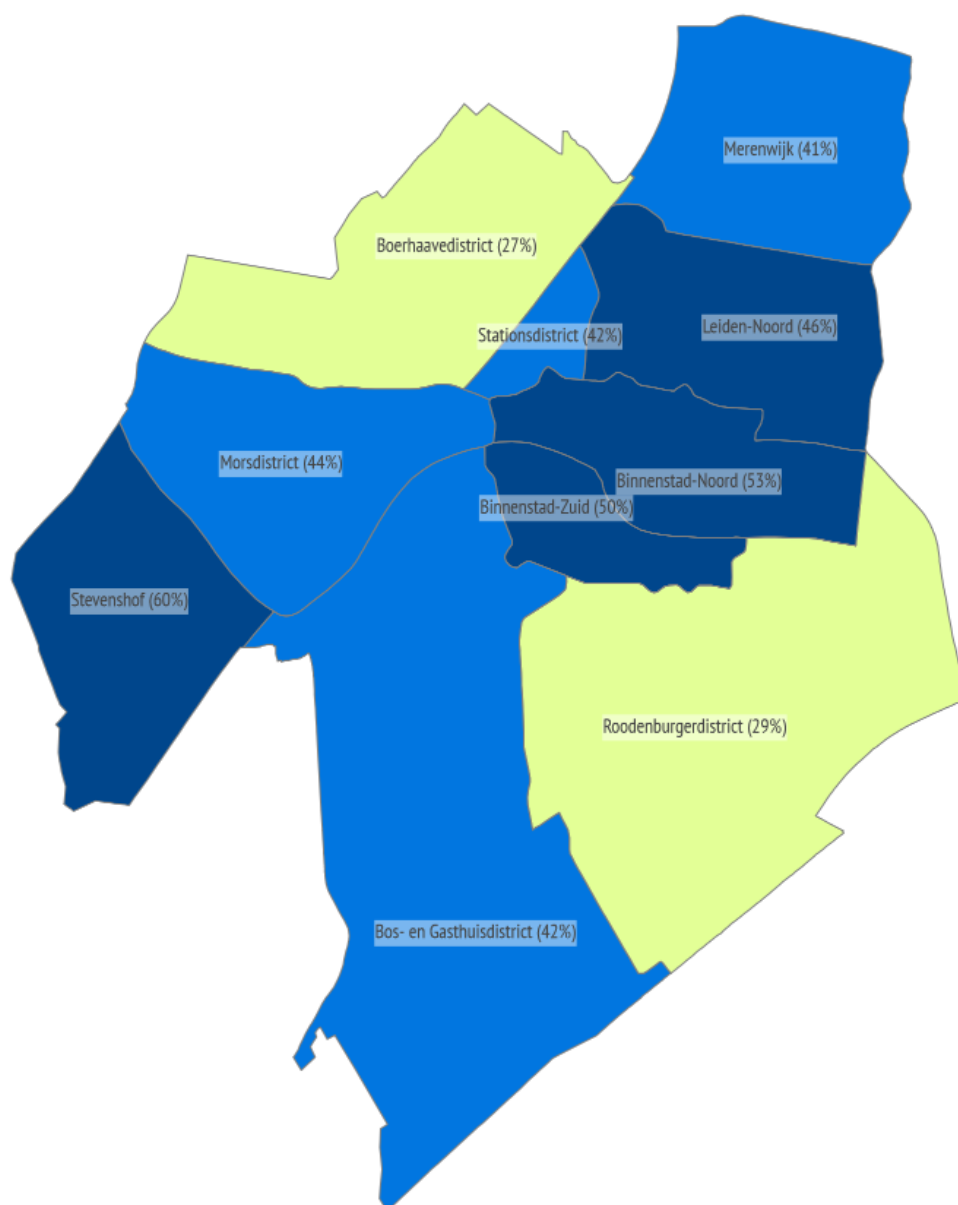
De Veiligheidsmonitor geeft ook resultaten op het niveau van de (tien) wijken in Leiden. Alle resultaten zijn beschikbaar via Beleidsonderzoek (www.veiligheidsmonitor.databank.nl kent een wachtwoord). Een selectie is openbaar beschikbaar via [Leiden in Cijfers](#). Op deze site zijn ook kaarten beschikbaar op wijkniveau. Hieronder allereerst een kaart met de wijk- en buurtindeling. Daarna volgen een paar kaarten met belangrijke uitslagen.¹ Daarna volgt een cijfermatig overzicht van een aantal indicatoren.

¹. Als u geïnteresseerd bent in andere kaarten of informatie op wijkniveau, kijk dan op de site of neem contact op via info@leidenincijfers.nl

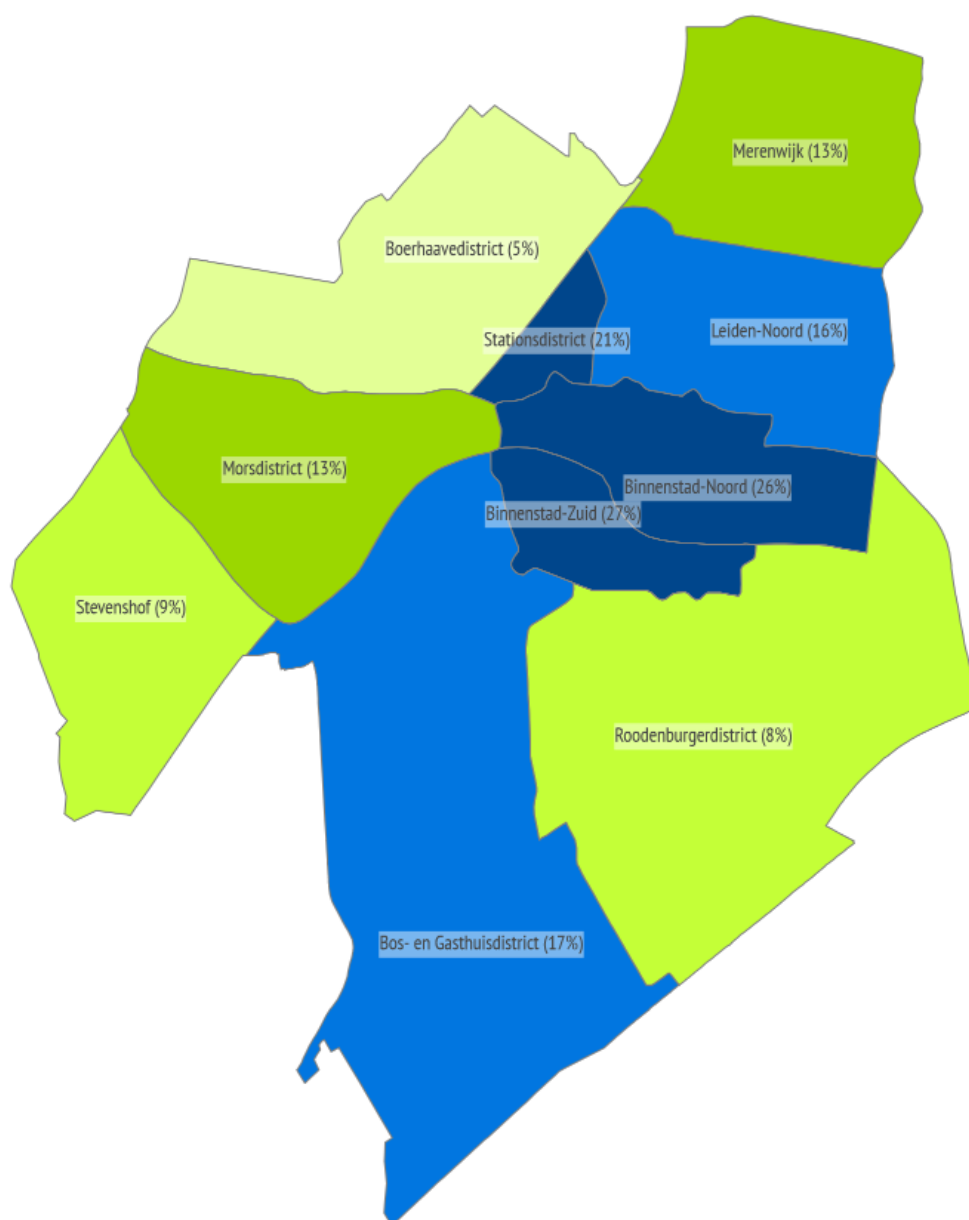
Totale overlast: % veel overlast

Onderstaande kaart geeft aan of men veel overlast heeft van (minimaal) 1 van de 13 soorten overlast: dat betreft vormen van sociale overlast, van fysieke verloedering en van verkeersoverlast. Leiden Noord, Binnenstad Noord en Zuid en Stevenshof scoren het slechtst. Boerhaave scoort het best.

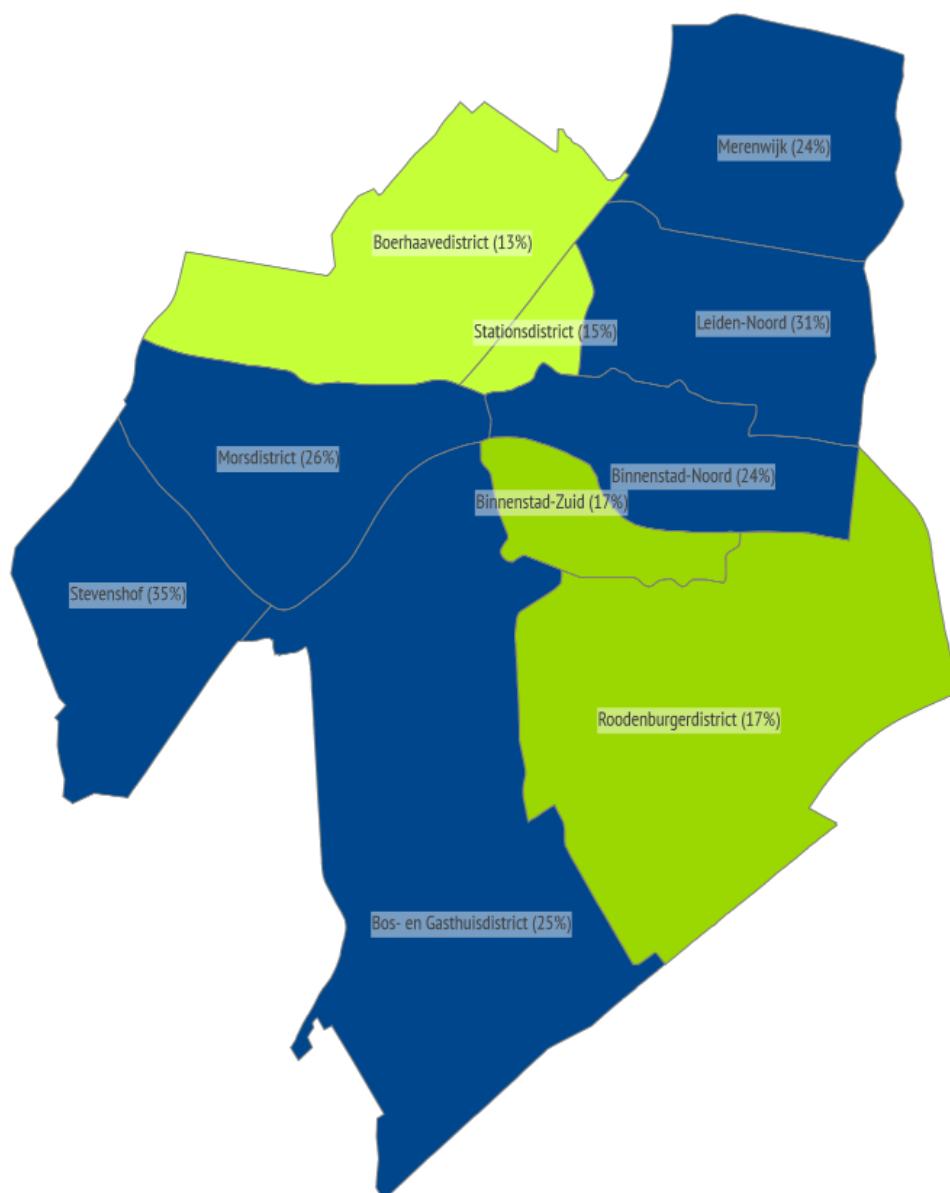
Sociale overlast: % veel overlast

Onderstaande kaart geeft aan of men veel overlast heeft van (minimaal) 1 van de 6 soorten sociale overlast (van dronken mensen, drugs, lastig worden gevallen op straat, rondhangende jongeren, horeca, buurtbewoners). Boerhaave scoort het best, Binnenstad Zuid en Noord en Stationsdistrict scoren het slechtst.

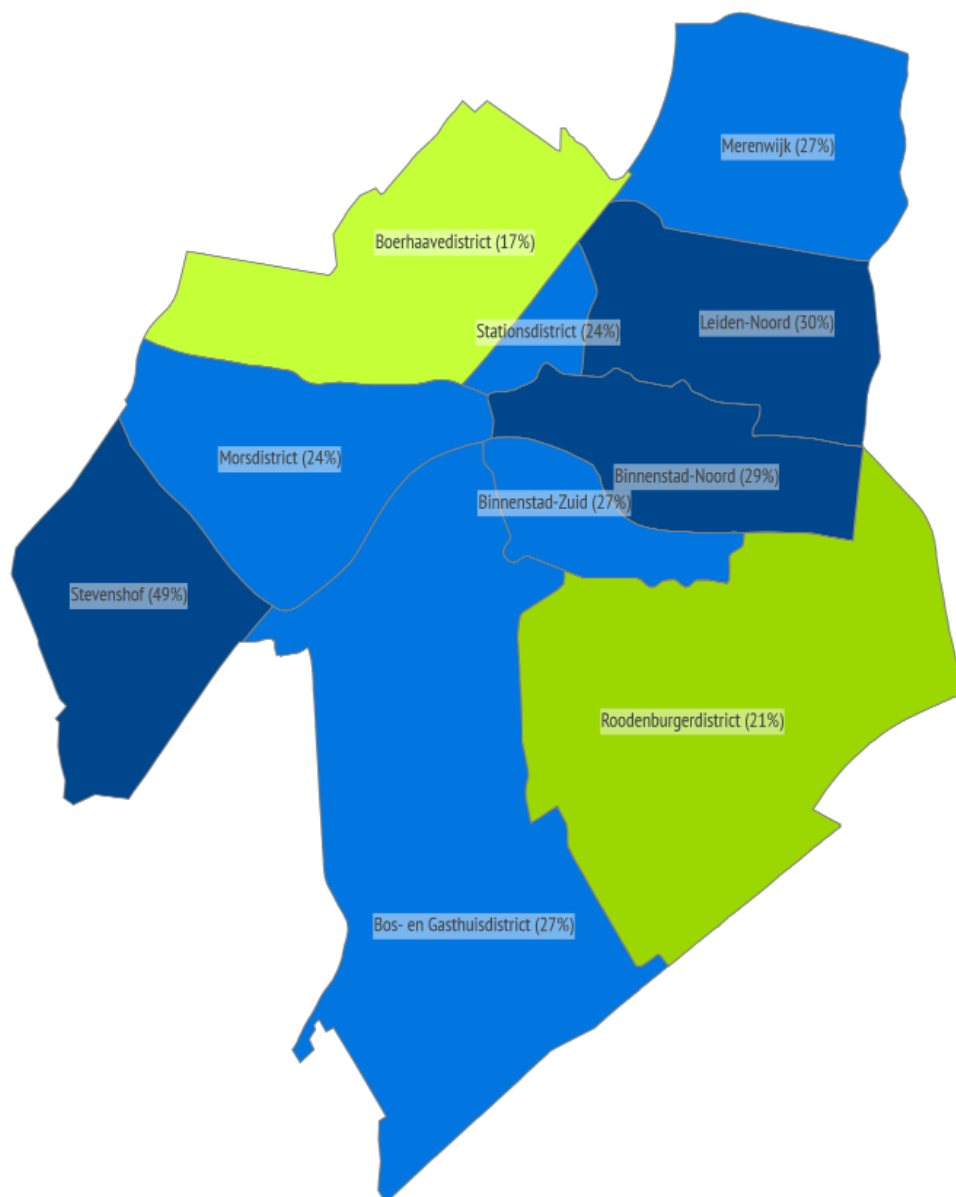
Fysieke overlast: % veel overlast

Onderstaande kaart geeft aan of men veel overlast heeft van (minimaal) 1 van de 4 soorten fysieke overlast (van bekladde muren, hondenpoep, rommel op straat of vernieling van straatmeubilair). Boerhaave en Stationsdistrict scoren het best, Stevenshof en Leiden Noord scoren het slechtst.

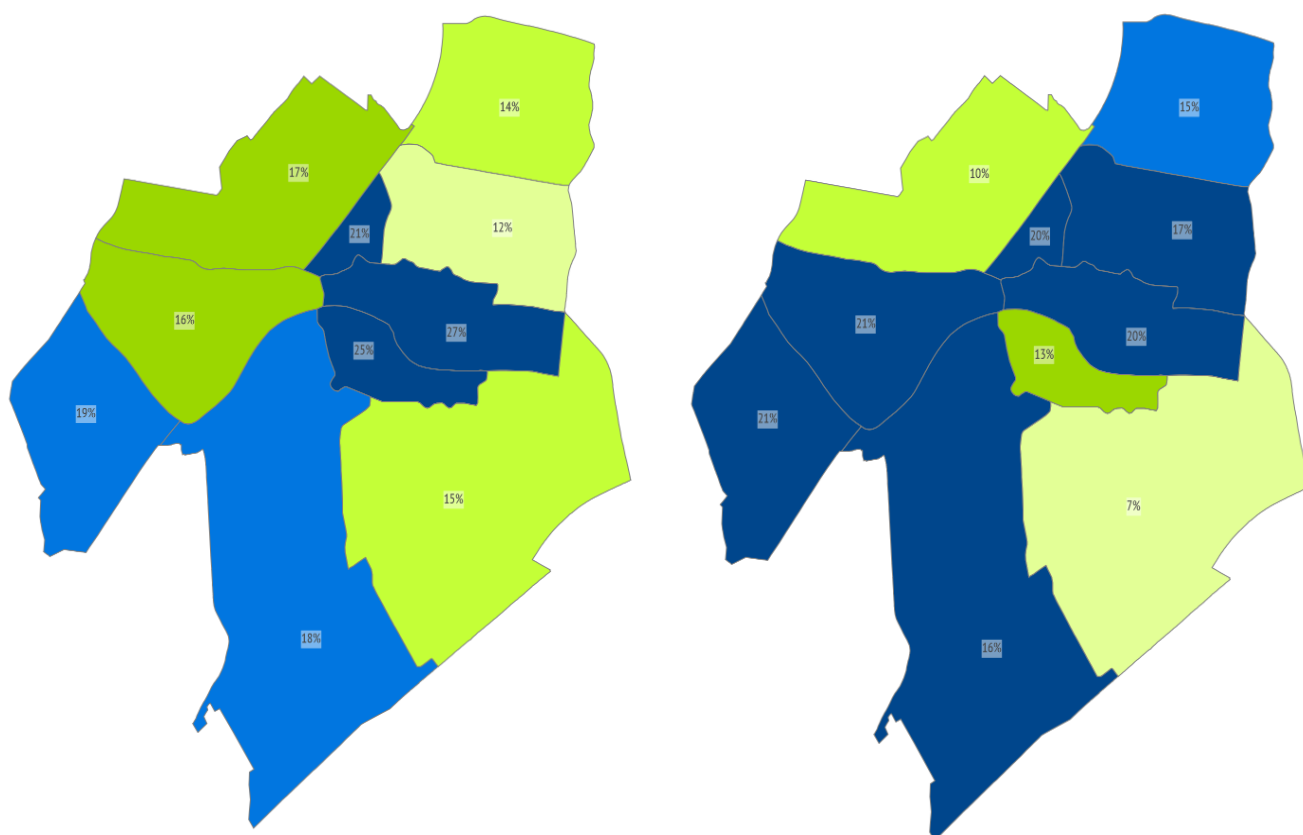
Verkeersoverlast: % veel overlast

Onderstaande kaart geeft aan of men veel overlast heeft van (minimaal) 1 van de 3 soorten verkeersoverlast (te hard rijden in de buurt, agressief gedrag en parkeerproblemen). Boerhaave en Roodenburger scoren het best, Stevenshof, Binnenstad Noord en Leiden Noord scoren het slechtst.

% Slachtofferschap (traditioneel) en % Voelt zich wel eens onveilig in de eigen wijk

Onderstaande linker figuur geeft het % Leidenaren aan dat slachtoffer is geweest van minimaal 1 delict. Cybercrime is hier uitgesloten. Percentueel is het minste slachtofferschap in Leiden Noord en het meeste in de Binnenstad Noord en Zuid (zie linker figuur). De rechter figuur laat zien dat men zich in, Stationsdistrict, Morsdistrict, Stevenshof relatief vaker wel eens onveilig voelt in de eigen buurt.

% Slachtofferschap (traditioneel)

% Voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt

Op de volgende bladzijden staat een tabel met een aantal relevante uitslagen op wijkniveau uit 2019. Er is een grote overlap met de kaartjes die hiervoor zijn weergegeven. De onderwerpen zijn gegroepeerd naar leefbaarheid, overlast en slachtofferschap van criminaliteit. Bij elk onderwerp is gekeken welke wijken duidelijk afwijken van het Leids gemiddelde. Een groen vakje geeft aan dat de score in positieve zin afwijkt, een rood vakje in negatieve zin. De Merenwijk is hier onderverdeeld in Slaaghwijk en de rest van de Merenwijk, om de relatief grote verschillen binnen de Merenwijk te kunnen benadrukken.

Een aantal wijken kent vooral gemiddelde of positieve scores. Dat zijn Bos- en Gasthuis, Mors, Roodenburg, Boerhaave en Merenwijk (excl. Slaaghwijk). Voor Mors geldt dat wel relatief veel inwoners aangeven zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt.

Ook de Stevenshof geeft een redelijk positief beeld, met uitzondering van de verkeersoverlast aldaar en het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in hun eigen buurt.

In de Binnenstad treffen we vooral duidelijke 'binnenstadsproblematiek' aan: overlast van horeca, dronken mensen op straat, evenementen en slachtofferschap, waaronder fietsendiefstal. Overigens verschillen Binnenstad-Noord en –Zuid wel van elkaar, zoals in de tabel is te zien. In de Binnenstad-Zuid valt op dat, ondanks de overlast die wordt ervaren, men hoge rapportcijfers heeft gegeven aan de leefbaarheid en de veiligheid in de woonbuurt. Ook het idee van de hoeveelheid criminaliteit in eigen buurt is relatief laag.

Leiden Noord kenmerkt zich door relatief lage waarderingen voor de leefbaarheid van de buurt, verkeersoverlast, onveiligheidsgevoel en overlast van rondhangende jongeren.

Het Stationsdistrict scoort op een aantal onderdelen laag, namelijk overlast van drugs, overlast van evenementen, idee van criminaliteit in eigen buurt, onveiligheidsgevoel in de buurt en slachtofferschap.

De Slaaghwijk, tot slot, scoort op een groot aantal onderdelen laag, te weten het rapportcijfer voor de leefbaarheid, sociale cohesie, overlast van drugs, overlast van rondhangende jongeren, overlast van buurtbewoners, verkeersoverlast, idee van criminaliteit in eigen buurt, het rapportcijfer voor veiligheid in de woonbuurt en het onveiligheidsgevoel in de buurt.

	Leiden	Binnenstad-Zuid	Binnenstad-Noord	Stationsdistrict	Leiden-Noord	Roodenburg	Bos- en Gasthuis	Mors	Boerhaave	Slaaghwijk	Merenwijk (excl. Slaaghwijk)	Stevenshof
Leefbaarheid en overlast												
Rapportcijfer leefbaarheid	7,6	7,8	7,6	7,6	7	8,0	7,4	7,4	7,9	6,6	7,9	7,4
Sociale cohesie - schaal	5,8	5,5	5,4	6	5,8	6,3	5,4	6,0	6,2	5,2	6,4	5,7
Veel overlast van dronken mensen op straat	5%	20%	10%	10%	2%	2%	4%	1%	0%	4%	1%	1%
Veel overlast van drugs	4%	2%	6%	9%	5%	2%	5%	4%	0%	12%	1%	2%
Veel overlast van rondhangende jongeren	6%	8%	6%	5%	7%	5%	8%	4%	2%	16%	2%	5%
Veel overlast van buurtbewoners	7%	11%	11%	3%	7%	2%	7%	7%	4%	17%	3%	6%
Veel overlast van horeca	3%	8%	8%	5%	1%	2%	3%	4%	1%	2%	0%	1%
Veel verkeersoverlast	28%	27%	27%	24%	30%	21%	27%	24%	17%	42%	21%	49%
Wel eens overlast van evenementen	26%	55%	48%	56%	28%	23%	10%	19%	26%	18%	18%	8%
Veiligheidsgevoel en slachtofferschap												
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt	6%	2%	7%	12%	7%	2%	6%	8%	3%	20%	2%	6%
Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt	7,5	7,9	7,5	7,5	7,2	7,9	7,3	7,3	8,1	6,8	7,9	7,3
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	15%	13%	20%	20%	17%	7%	16%	21%	10%	25%	10%	21%
Voelt zich vaak onveilig in eigen buurt	1%	0%	2%	3%	1%	0%	1%	2%	0%	5%	0%	2%
Persoonlijk slachtofferschap (excl. cybercrime)	18%	25%	27%	21%	12%	15%	18%	16%	17%	17%	13%	19%
Slachtoffer van cybercrime	14%	11%	18%	16%	10%	11%	15%	16%	22%	11%	16%	12%
Slachtoffer woninginbraak	2%	1%	3%	4%	1%	1%	1%	3%	2%	1%	1%	2%
Fietsdiefstal	5%	7%	10%	5%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	2%	6%
Slachtoffer vandalisme	7%	13%	10%	5%	6%	6%	7%	4%	4%	8%	6%	7%

Bron: Veiligheidsmonitor 2019

7 Leiden vergeleken met de G40 en G4 gemeenten

Zoals in de inleiding vermeld vergelijken we Leiden op een aantal aspecten met de individuele gemeenten die samen de groep G40+G4 vormen. Dit zijn 44 gemeenten. Er is een keuze gemaakt in de onderwerpen waarvoor een ranglijst is gemaakt. Op aanvraag kunnen uiteraard ook andere vergelijkingen worden gemaakt. Op de volgende bladzijden vindt u de tabellen.

Steeds is **Leiden** rood weergegeven, het gemiddelde van de **G40+G4** gemeenten oranje en het gemiddelde van **Nederland** groen. Op (bijna) alle weergegeven aspecten is zichtbaar dat Nederland beter scoort dan het gemiddelde van de G40+G4-gemeenten.

Gevoelens van (on)veiligheid

Leiden steekt gunstig af bij de rest van de G40+G4 als het gaat om hoe veilig men zich in de buurt voelt. Qua veiligheidsgevoel in het algemeen scoort Leiden juist iets slechter dan de G40+G4.

Slachtofferschap

Met 18% slachtofferschap (exclusief cybercrime) scoort Leiden vergelijkbaar met de G40+G4. Het gemiddelde van Nederland ligt iets lager (14%). Dat komt omdat veel vormen van criminaliteit in (grotere) steden meer voorkomen dan in kleinere gemeenten.

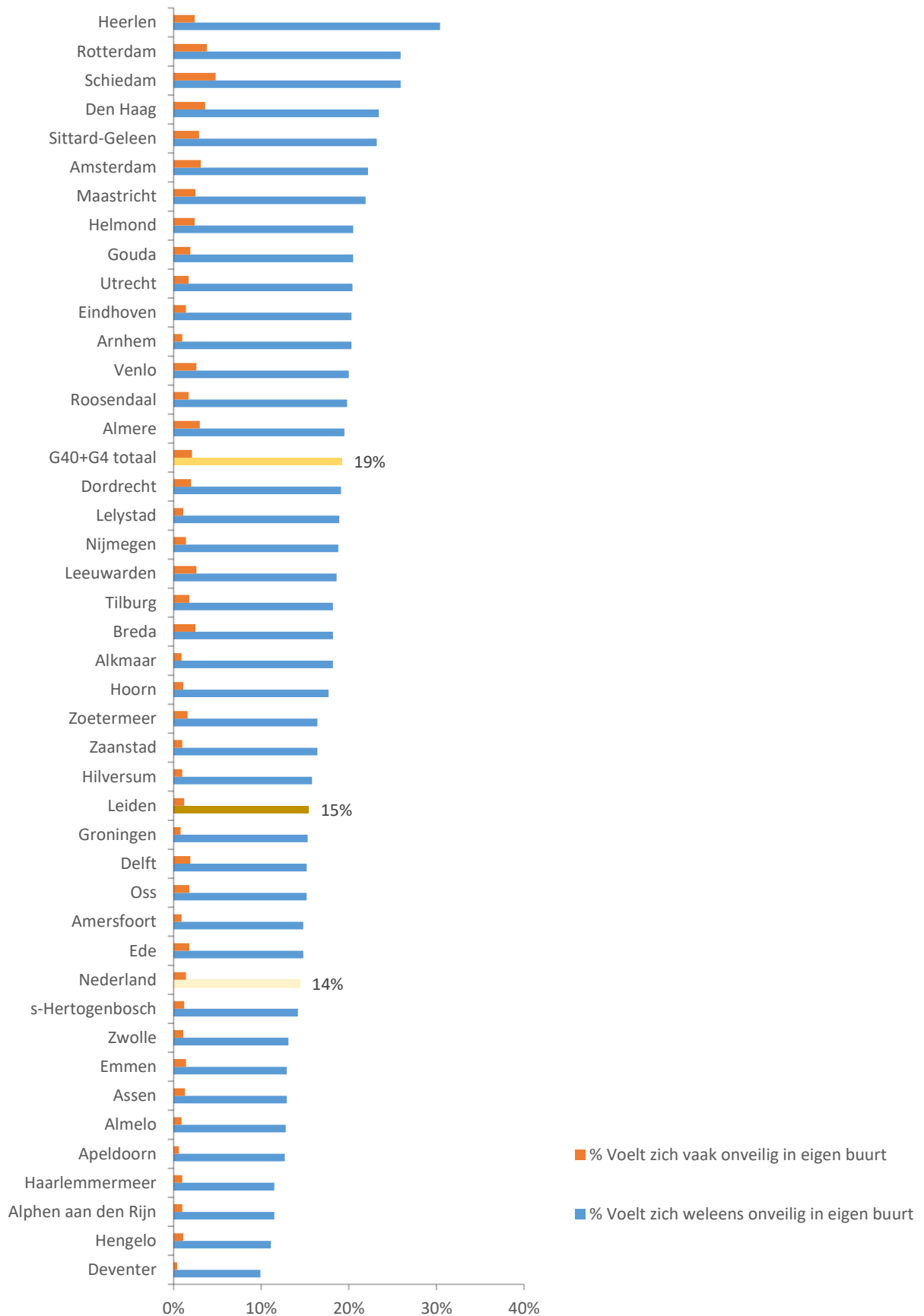
In het totaalcijfer van slachtofferschap is ook slachtofferschap van fietsendiefstal meegeteld. De ranglijst wordt aangevoerd door gemeenten met veel studenten. Leiden bezet met 5% slachtofferschap van fietsendiefstal de derde plek. Het Nederlandse gemiddelde is 3%.

Als je fietsendiefstal *niet* meerekent in het totaalcijfer van slachtofferschap, scoort Leiden vergelijkbaar met de G40+G4.

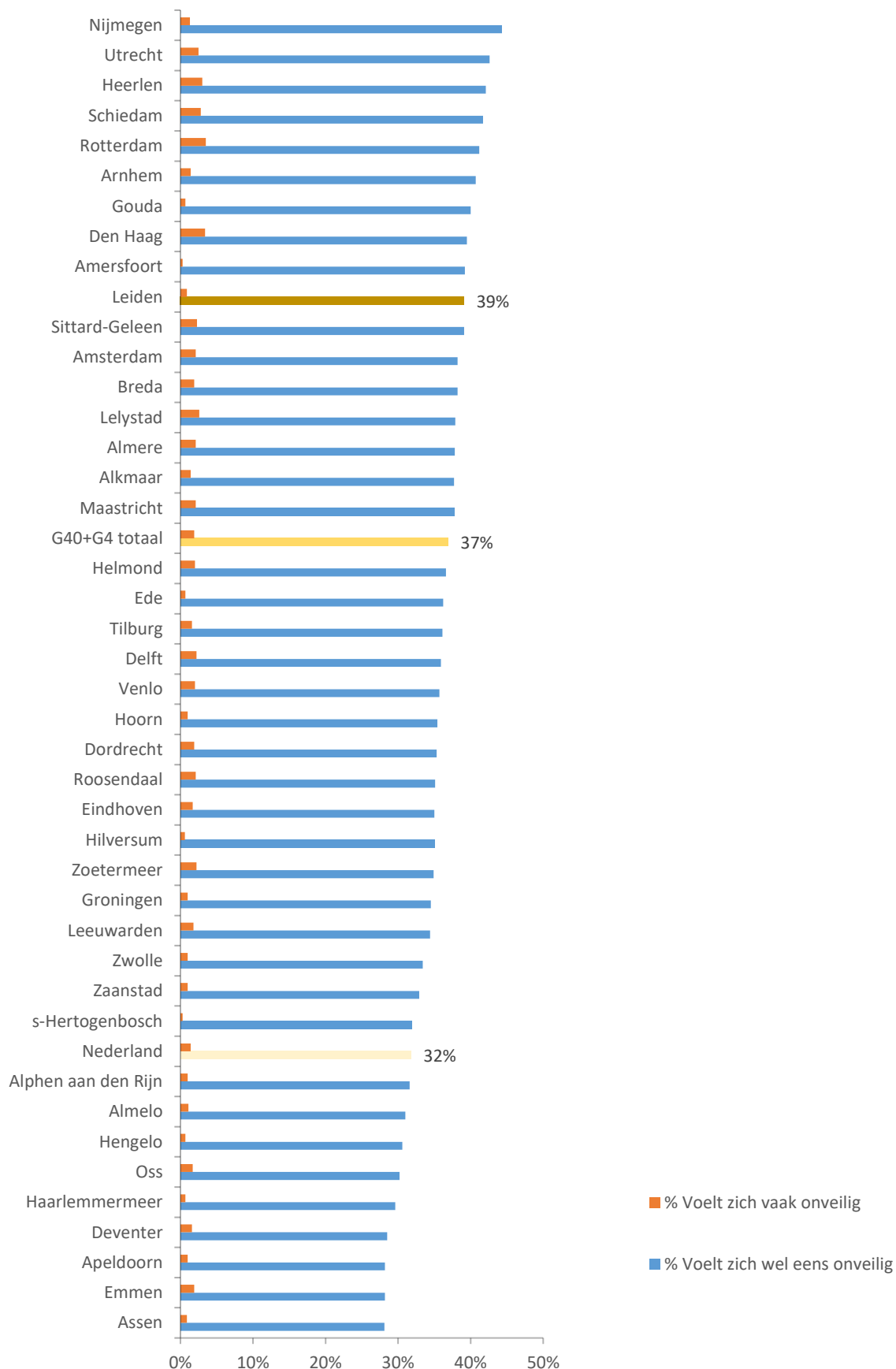
Sociale overlast

De sociale overlast komt als geheel in beeld. Hier scoort Leiden vrij gemiddeld. De overlast-scores die typerend lijken te zijn voor de grotere (studenten)steden zijn niet elk voor zich gerangschikt in lijsten. De percentages zijn gemiddeld genomen laag en de onderlinge verschillen klein.

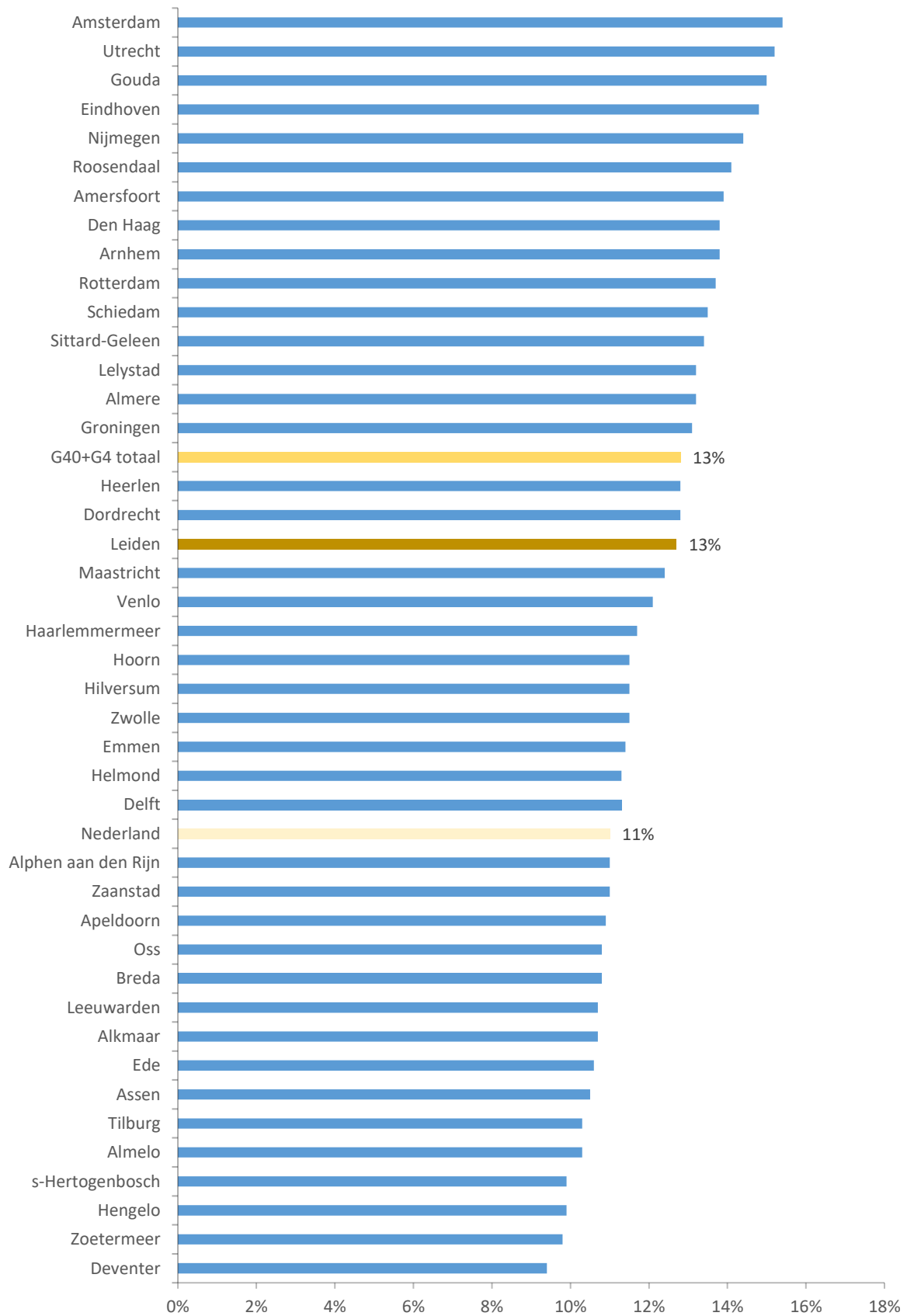
Voelt zich wel eens en vaak onveilig in eigen buurt (% hoe lager - hoe beter)

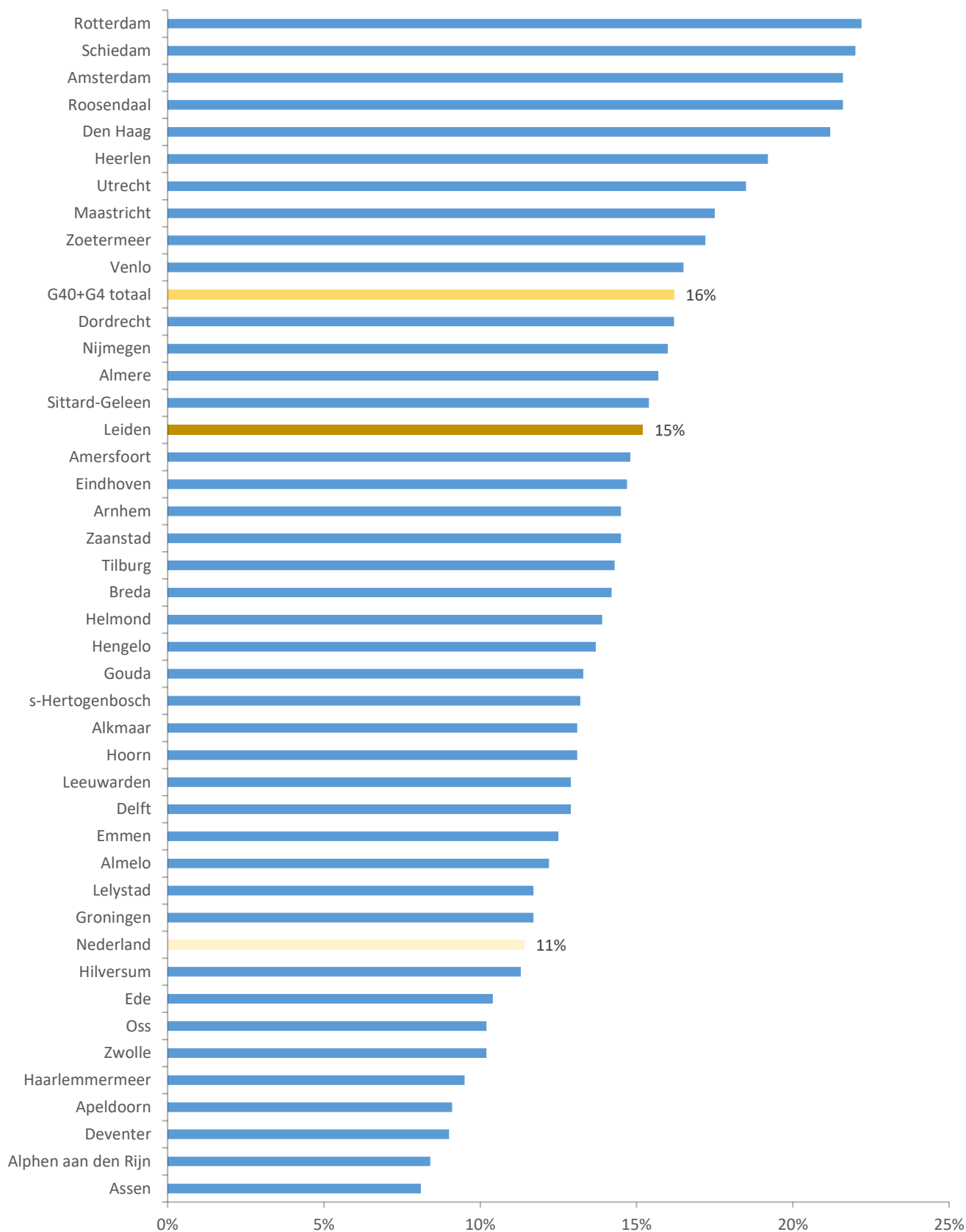
Voelt zich wel eens en vaak onveilig in het algemeen (% hoe lager - hoe beter)

Persoonlijk slachtofferschap exclusief fietsendiefstal

**Sociale overlast: van minimaal 1 vorm veel overlast
(%, hoe lager - hoe beter)**

Bijlage 1 Indicatoren programma Veiligheid (PB 2020)

Klik [hier](#) voor meer informatie (meer jaren, grafieken, streefwaarden)

Omschrijving indicator	2018/2019	Bron
Aantal incidenten huiselijk geweld dat bij de politie bekend is	112	Politie-eenheid Den Haag
Aantal geregistreerde incidenten in Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem	21	Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem
Aantal overlastmeldingen drugs, burenruzie, geluid	2.948	Veiligheidsmonitor
Aantal woninginbraken (incl. pogingen) per 1.000 inwoners	1,6	CBS
Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart door dronken mensen op straat	5%	Veiligheidsmonitor
Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart van drugsgebruik of drugshandel	4%	Veiligheidsmonitor
Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart van rondhangende jongeren	6%	Veiligheidsmonitor
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	5,7	CBS (via waarstaatjegemeente)
Aantal (brom)fietsdiefstallen	1.092	Politie-eenheid Den Haag
Aantal overlastmeldingen gerelateerd aan verwarde/overspannen personen	1.069	Politie-eenheid Den Haag
Aantal incidenten overlast door jeugd	1.019	Politie-eenheid Den Haag
Aantal HALT verwijzingen per 10.000 jongeren	174	Bureau HALT
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	5,8	CBS (via waarstaatjegemeente)
Aantal brandmeldingen (geen brandstichting)	239	Politie-eenheid Den Haag
Aantal brandstichtingen	29	Politie-eenheid Den Haag
Percentage inwoners stadsdeel Midden dat in eigen buurt veel overlast ervaart door horecagelegenheden	7%	Veiligheidsmonitor
Percentage inwoners dat vaak overlast heeft van evenementen	4%	Veiligheidsmonitor
Percentage inwoners van stadsdeel Midden dat vaak overlast heeft van evenementen	13%	Veiligheidsmonitor
Aantal incidenten overlast evenementen	21	Politie-eenheid Den Haag

Infographic

Aanpak ondermijning 2019

DOELSTELLING

Het duurzaam terugdringen van ondermijnende criminaliteit in Leiden door:

- Het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit, waaronder barrières tegen misbruik van gemeentelijke voorzieningen
- Het leveren van een bijdrage aan de bestrijding van ondermijnende criminaliteit door inzet van het eigen (bestuurlijk) instrumentarium.

BEWUSTWORDING

- Meer dan **100** medewerkers getraind in herkennen signalen ondermijning (onder meer BOA's, wijkregisseurs en bouwinspecteurs)
- Kennisdag juni 2019: workshop 071 gemeenten

UITVOERING

11 BIBOB onderzoeken

6 geruimde hennepkwekerijen

2 sluitingen horeca (illegaal gokken)

1 sluiting ogv 13B Opiumwet

INFORMATIEPOSITIE

Ontwikkeling Veiligheids Informatieknooppunt (VIK)

-> door data-gestuurde aanpak meer zicht op:

- sleutelfiguren
- sleutelnetwerken
- sleutelbranches
- sleutellocaties

Intern netwerk: vaste contacten bij verschillende afdelingen

Extern netwerk:

onder meer werkafspraken met brandweer, Omgevingsdienst, Veiligheidshuis Hollands Midden

Meldpunt

Intern meldpunt signalen ondermijning
LeidsePlein

Convenant

met Meld Misdaad Anoniem

Signalen

65 signalen gemeld in 2019

VERSTERKING BELEID

- Ondermijningsartikelen in APV
- Menukaart bestuurlijke interventies ondermijning.

SAMENWERKING

RIEC, Openbaar Ministerie, politie, Belastingdienst, FIOD en anderen.

5 INTEGRALE

RIEC CASUS (o.a. vastgoedcriminaliteit, witwassen en drugs)

25 ACTIEVE
SIGNALEN

in lokaal signalenoverleg

3 IMPACT
SIGNALEN

onverklaarbaar vermogen; integraal afpakteam

PROJECT VASTGOED

Pijler 1: Informatie en analyse

Pijler 2: Integrale aanpak en versterking bestuurlijke

Pijler 3: Preventie door barrières

Pijler 4: Publiek-private samenwerking (PPS)

<https://magazines.riec.nl/codegeel/2019/11/leiden>

Leiden